

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Спільний проект
телеканала «Рада»
і газети
«Голос України»

► СТОР. 6

Повелитель мостів

Оптимізація

Розумна
і економічно
виправдана
альтернатива

► СТОР. 10

Освіта

Василь КРЕМЕНЬ:
«Нова школа
буде максимально
зорієнтована
на здібності
й бажання учня»

► СТОР. 14

№ 205 (6459)

П'ЯТНИЦЯ, 28 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Визначено етапи
бюджетного процесу

У комітетах Верховної Ради
Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді із урахуванням положень Бюджетного кодексу та Регламенту Верховної Ради розробив інфографіку бюджетного процесу, повідомили в Інформаційному управлінні парламенту.

До 3 листопада — Комітет Верховної Ради з питань бюджету має підготувати інформацію щодо врахування Бюджетних висновків Верховної Ради, а уряд за участю представників бюджетного комітету Верховної Ради має подати до парламенту проект Держбюджету в другому читанні та порівняльну таблицю на відповідність Бюджетним висновкам.

До 20 листопада — проект закону про Держбюджет-2017, якщо його показники залишаться збалансованими, має бути винесено на розгляд парламенту для затвердження у другому читанні або й одразу в цілому. Дповідатимуть міністр фінансів та голова бюджетного комітету.

► СТОР. 2

Скоординували зусилля
щодо ратифікації
Угоди про асоціацію

Президент України Петро Порошенко під час телефонної розмови із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте домовився про координацію зусиль щодо ратифікації нідерландським урядом Угоди про асоціацію України з ЄС. За інформацією прес-служби глави держави, М. Рютте поінформував про старання, які докладаються ним для розв'язання питання ратифікації документа з боку нідерландського парламенту. П. Порошенко акцентував увагу на важливості пошуку взаємоприйнятної варіанта, який би розблокував цей процес.

М. Рютте також підтвердив незмінну позицію Амстердама з підтримки безвізового режиму для наших громадян.

Нагадаємо, раніше Рютте заявляв, що Нідерланди навряд чи ратифікують Угоду про асоціацію з Україною. За його словами, це продиктовано результатами квітневого референдуму, на якому нідерландці виступили проти документа. Амстердам пообіцяв ухвалити рішення з цього питання до 1 листопада.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Учора під Києвом відбулася масова акція містян, котрі виступають за збереження унікальних природних об'єктів, розташованих у межах столиці, від знищення забудовниками. Депутатів, що зібралися на сесію, активісти, які борються за заборону будівництва автозаправки в урочищі Бичок у Національному природному парку «Голосіївський», зустрічали декількома десятками пенеків. Митингувальники пояснили: «Це все, що залишилося від 130 дерев! Ми вимагаємо захистити ліс і розірвати із забудовником договір оренди двох гектарів землі в Національному парку. Тому що вони пустять під ніж усе, що ще не встигли вирубати. Ми наполягаємо на виконанні рішення Господарського суду міста, який ухвалив рішення про розірвання угоди від 2009 року про надання цієї ділянки в оренду».

ПОДІЇ

Депутат зрушує «Олімп» у бік людей

Суха голодовка депутата Івано-Франківської міськради Андріяна Волгіна під стінами будівель міської та обласної влади з вимогою повернути спорткомплекс «Олімп» у комунальну власність, почала давати перші результати. На третій день акції стало відомо про узгодження плану подальшого функціонування комплексу зацікавленими сторонами.

Нині «Олімп», що колись належав оздоровчо-спортивному товариству «Колос», перебуває у власності Міністерства освіти і науки, а право господарського відання передано Прикарпатському національному університету (ПНУ). Депутат каже, що в деяких його приміщеннях таки займаються студенти, але в інших — розміщені фастфуд і сауна. Андріан Волгін, який сам, будучи боксером, тренувався тут з десятків років, прагне повернути спорткомплексу статус кво та пропонує створити на його базі дитячо-юнацьку спортивну школу.

► СТОР. 8

До волонтерського руху долучаються цілими селами

У Павлоградському районі, що на Дніпропетровщині, практично кожне село, фермери і підприємці взяли участь у відправці волонтерських караванів на схід країни, повідомляє прес-служба райдержадміністрації. Жителі Вербківської об'єднаної громади, Богуславської, Карабінівської та Троїцької сільських рад передали бійцям понад 600 кг овочів, фруктів, круп і солодощів. Учні та педагоги Богданівської школи провели акцію, під час якої зібрали 100 кг продуктів. Межирічани поділились з фронтовиками бензином. З початку війни на Донбасі селяни Павлоградщини зібрали і відправили на фронт допомоги більш як на 15 мільйонів гривень, повідомляє наш власкор Олена ЧЕРНЯВСЬКА.

— Хто із влади міста колись думав про екологію? — обурюється учасниця пікету Марина. — Вони раді і забудувати Голосіївський парк, і засипати озеро Качине, і вирубати ліс у Биківні заради декількох висоток чи автозаправок! А протистояти варварському ставленню до природи, до того, чим наділив нас Господь, ми, кияни, можемо й повинні. Не зводяться соціальні об'єкти, дитячі садки, школи, а тільки те, що приносить прибуток до конкретної кишені. Невже це можна назвати розвитком Києва?

Нагадаємо, протистояння громадськості й забудовників в урочищі Бичок розпочалося наприкінці серпня. Тоді активістам удалося зупинити потайну вирубку дерев. В історії про захист озера Качинового, яка триває майже півтора року, не обійшлося без кровопролиття.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ «ЕКОЛОГІЯ» — НА 12-Й СТОР.

КОРОТКО

■ Почесними громадянами Хмельницького стали 25 бійців, які загинули на сході й отримали це звання посмертно. Почесний громадянин міста має право на грошову допомогу в розмірі десяти мінімальних зарплат. Ці суми будуть перераховані рідним загиблих, передає наш власкор Ірина КОЗАК.

■ На Черкащині майже 200 безробітних залучили до тимчасової роботи з оформлення субсидій на комунальні послуги та інформування населення про порядок їх отримання, довідалася наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО.

■ У Горішніх Плавнях на Полтавщині діти-інваліди та ті, які перебувають під опікою або виховуються у багатодітних родинах, навчатимуться у музичній та художній школах за кошти міського бюджету. Таке рішення прийняла міськрада, повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.

НБУ перерахував до бюджету перші 10 мільярдів гривень прибутку (Економічна правда)

ПРИВІТАННЯ

Колективу Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця

Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас із 175-річчям флагмана медичної освіти в Україні — Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця.

Заснований майже два століття тому як медичний факультет Київського університету святого Володимира нині заклад став знаним не лише в Україні, а й за її межами, потужним центром підготовки висококваліфікованих фахівців медичних спеціальностей із віковими традиціями, визначними педагогічними, науковими здобутками та великими перспективами.

Тут сформувалися відомі медичні школи, всесвітнє визнання знайшли видатні досягнення таких корифеїв університету, як В. О. Караваєв, О. О. Богомольць, В. О. Бець, В. П. Образцов, В. Ф. Войно-Ясенецький, М. Д. Стражеско, В. Ю. Чаговець, та багатьох інших.

Переконаний, що завдяки самовідданій роботі одного з найпотужніших у вищій медичній школі країни науково-педагогічного колективу, застосуванню новітніх методів і технологій освітньої діяльності, широким міжнародним зв'язкам університет і надалі досягатиме нових висот і успіхів, підвишуватиме авторитет закладу, конкурентоспроможність своїх випускників.

Нехай ваші наполегливість, прагнення до самовдосконалення, щоденна сумлінна праця повернуться столицею, а ювілей надихне на нові професійні злети на благо України.

Вірю у масштабну розбудову вітчизняної медичної науки та освіти за найкращими європейськими і світовими стандартами.

Бажаю міцного здоров'я, добра, миру, життєвих гараздів та злагоди.

Голова Верховної Ради України Андрій ПАРУБІЙ.

Колективу Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас із 90-річним ювілеєм Інституту педагогіки.

Історія однієї з потужних науково-дослідних установ нашої держави — це тернистий шлях становлення самобутньої педагогічної думки в Україні, ствердження і розбудови національної системи освіти.

І нині ваш високопрофесійний колектив плідно працює над науково-методичним підґрунтям розвитку сучасної школи і педагогічної науки, здійснюючи масштабні дослідження з упровадження новітніх освітніх технологій.

Приємно відзначати, що наукові здобутки Інституту педагогіки спрямовані на формування саме української за духом конкурентоспроможної системи шкільної освіти, методологічне й дидактичне забезпечення її вдосконалення і функціонування.

Особливим досягненням інституту є створення підручників нового покоління, монографій, навчально-методичних комплексів, які реалізують особистісно орієнтований підхід до навчання на рівні світових стандартів.

Вірю, що ви і надалі будете авангардом реформування української школи. У цей святковий день зичу вам міцного здоров'я, щастя, миру і добра, подальшої продуктивної праці, невичерпної енергії, бадьорості духу та нових звершень на благо України.

Голова Верховної Ради України Андрій ПАРУБІЙ.

Фейки і правда про статки глави парламенту

Оприлюднена Головою Верховної Ради Андрієм Парубієм електронна декларація стала інформаційним приводом для обговорення статків глави парламенту в суспільстві та деяких ЗМІ. Це не залишилося поза увагою Андрія Парубія.

«Нарешті, попри технічні проблеми з порталом НАЗК, зміг зареєструвати е-декларацію. Після реєстрації низка інтернет-ЗМІ приписали мені: «п'ять квартир і два будинки». Це відверта неправда, адже згідно з роз'ясненням представників Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) я мав вказати будиночок та землю двічі — один раз як власність дружини, а другий раз — як своє право користування. Фактично, це наша спільна сімейна власність. Тому і виходить, що будиночок один, а в декларації його необхідно вказати двічі», — написав він на своїй сторінці у Фейсбуці.

Аби полегшити роботу журналістам, глава парламенту детально розповів про задекларовані статки.

«Дружина має у власності квартиру на 21,6 кв. м. Крім того, їй належить земельна ділянка 11 соток з будиночком на 32 кв. м. До речі, фото цього дерев'яного будиночка не

раз публікували вітчизняні ЗМІ. Така сама ситуація і з квартирою батька на 142,6 кв. м, де ми проживаємо з сім'єю. Власниками цієї квартири є мій батько та рідний брат зі своєю сім'єю — це наша родинна квартира, де я вирослав. Але оскільки проживаємо там ми з сім'єю, згідно з цією декларацією ми маємо вказати на праві користування для кожного члена нашої сім'ї. Ось і виходить, що ця квартира значиться в декларації тричі.

Ще одна квартира на 41,58 кв. м зазначена, оскільки я там формально зареєстрований, хоча я не маю права власності на неї, і не проживаю там. Фактично там проживає мій брат із сім'єю, а належить вона державі, оскільки ще не приватизована», — зауважив А. Парубій.

Він повідомив також, що більшу частину року проживав в Києві, в готелі «Київ». Відповідно і задекларував цей готельний номер на 50 кв. м. «Я не раз запрошував журналістів у цей готельний номер на інтерв'ю. Так само показав суму коштів, яку держава виплачує народному депутату на оренду житла та перераховує на рахунок готелю», — додав глава парламенту.

Підвищення мінімальної зарплати — це боротьба з бідністю та захист працюючих

Президент Петро Порошенко зазначив, що важливе політичне рішення великої соціальної ваги було ухвалено після ретельного обговорення з Прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом і є спільною позицією глави держави, уряду та фракції коаліції. Про це йдеться на офіційному сайті глави держави.

«Разом з побудовою Збройних Сил України першим пріоритетом влади, як тільки з'явилася ця можливість, стає боротьба з бідністю. І агресія Російської Федерації проти нашої держави не є виправданням у зволіканні з реформами, які ми робимо в умовах війни», — наголосив Президент.

П. Порошенко підкреслив неприпустимість того, що людина, яка працює повний робочий тиждень, отримує стільки ж грошей, як непрацюючі українці, яким нараховується допомога по безробіттю. «З першого січня 2017 року в Україні не буде жодної працюючої людини, яка отримує менше 3 200 гривень. Я звернувся до уряду та парламенту вжити вичерпних заходів, щоб це рішення не підвищило жодного податку, насамперед це стосується малого та середнього бізнесу», — додав глава держави.

Водночас він зазначив, що це рішення стосується понад чотирьох мільйонів працюючих ук-

раїнців, рівень оплати праці яких сьогодні становить 1450 гривень. За словами глави держави, для виплат у державному секторі будуть знайдені відповідні ресурси держбюджету, а приватний сектор отримує чітке правило, яке забороняє працюючому українцю виплачувати менше 3 200 гривень на місяць.

«Це рішення є боротьбою з бідністю і захистом працюючої людини. І відрив мінімальної заробітної плати від розрахунку прожиткового мінімуму дає випереджаюче зростання мінімальної заробітної плати в найближчі роки», — наголосив Президент.

Острозька академія відзначає своє 440-річчя

До Національного університету «Острозька академія», що в древньому Острозі на Рівненщині, учора завітав Президент Петро Порошенко. Підстава більш ніж вагома — перший у Східній Європі вищий навчальний заклад, заснований 1576 року князем Костянтином Острозьким, відзначає своє 440-річчя. І, до речі, Верховна Рада прийняла постанову про урочисте відзначення на державному рівні цієї дати.

Якраз до 440-річчя університету стала до ладу перша черга нового корпусу, де працюватимуть наукові школи та науково-дослідні лабораторії. На першу чергу корпусу держава

виділила 5 мільйонів гривень, а ще 25 мільйонів — це кошти зі спецрахунків та від меценатів. Зокрема, дуже підсобив фінансами на будівництво меценат з українським «корінням» із Канади Ераст Гуцуляк. Загалом із завершенням ще двох черг корпусу тут у прекрасних умовах навчатимуться 2,5 тисячі студентів.

Тож Президент взяв участь у відкритті першої черги нового корпусу, а також триумфальної арки, яку звели на в'їзді до Національного університету «Острозька академія». Вона присвячена сакральній книзі — Острозькій Біблії. Монументальна споруда зроблена у вигляді титульного

аркуша Біблії, а на бокових стелах арки зображені постаті людей, які створили Першокнигу.

— Ця архітектурна композиція символізує триумф моралі, духовності та інтелекту — пріоритетних цінностей нашого вишу, — пояснив Герой України, ректор Національного університету «Острозька академія» Ігор Пасічник, який доклав чимало зусиль для відродження та розвитку цього навчального закладу.

Президент Петро Порошенко поспілкувався з викладачами та студентами вишу.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Визначено етапи бюджетного процесу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

До 25 листопада — якщо бюджет не буде затверджено одразу в другому читанні та в цілому, триватиме його підготовка до третього читання. Бюджетний комітет має підготувати пропозиції щодо усунення суперечностей і помилок у тексті статей Держбюджету та подати порівняльну таблицю та остаточну редакцію законопроекту.

До 1 грудня — має відбутися голосування проекту бюджету в третьому читанні та в цілому. Упродовж трьох днів після ухвалення Держбюджету уряд подає Президенту обґрунтування і розрахунки щодо бюджетних показників, змінених порівняно з проектом, поданим до першого читання.

Якщо Президент не підпише Держбюджет і поверне його до Верховної Ради для повторного розгляду зі своїми пропозиціями, уряд у тиждневий строк має внести до парламенту зміни до показників та оновлені додатки до документа відповідно до пропозицій глави держави.

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України (ОФЕА) створено в рамках проекту «Підтримка реформи управління державними фінансами», який виконує німецька федеральна компанія Deutsche Gesellschaft für

Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального Міністерства економічної співпраці та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства Великобританії з питань міжнародного розвитку (DfID).

У грудні відбудуться слухання про ринок землі

27 грудня мають відбутися парламентські слухання на тему «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі». Про це повідомив заступник голови парламентського Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Олександр Бакуменко на своїй сторінці у Фейсбуці. Народний депутат закликав суспільство об'єднатися навколо розробки законопроекту для запуску обігу земель сільськогосподарського призначення.

«Навколо питання ринку землі багато політики, досить багато популізму, який застосовують більшість політиків, не вивчаючи досконало земельне питання. Моя позиція полягає в тому, що ми не повинні роз'єднувати суспільство, а навпаки — консолідувати його, — зазначив О. Бакуменко. — Ми хочемо провести обговорення у широкому форматі із залученням власників паїв, фермерів, холдингів, асоціацій та експертів, щоб

Вікторія Сюмар, Олександр Данченко.

вислухати всі аргументи, пропозиції, заперечення та разом напрацювати законопроекти для запуску обігу земель». Відповідну постанову про проведення парламентських слухань буде винесено на розгляд Верховної Ради наступного пленарного тижня.

Потрібні не точкові зміни, а комплексний підхід до податкової реформи

Голова Комітету з питань податкової та митної політики Ніна Южані-

на заявила, що найближчим часом відбудеться податкова лібералізація.

«Точкові зміни до Податкового кодексу — чи щодо адміністрування, чи в частині ставок податків і зборів — не сприятимуть розвитку економіки, не виведуть зарплати з тіні. Потрібен комплексний підхід до реформи, а всі інноваційні, реформаторські, необхідні для цього ідеї, враховано в законопроекті № 3357», — написала Ніна Южаніна на своїй сторінці у Фейсбуці.

Народний депутат нагадала, що законопроект щодо податкової лібералізації № 3357 було внесено

до Верховної Ради рівно рік тому: «Вперше навколо профільного комітету парламенту об'єдналися люди, яким не байдужа доля підприємництва в Україні, — зауважила Н. Южаніна.

— Рік тому податкова лібералізація була сприйнята бізнес-спільнотою і наразилася на шквал критики з боку прихильників філософії «ставки — не головне». Ніна Южаніна зазначила, що підтримка Нацрадою реформ пропозиції комітету щодо заміни податку на прибуток податком на введений капітал у найближчі роки засвідчила: податкова лібералізація в Україні неодмінно відбу-

Слід створити необхідні умови для аудіовізуальних засобів

Відбулося засідання круглого столу на тему «Свобода слова в сучасному інформаційному просторі-2016», організоване за підтримки Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики та Комітету з питань інформатизації та зв'язку.

Голова Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторія Сюмар акцентувала увагу на тому, що сучасний світ змінюється надзвичайно стрімко. «Спочатку з'явилася електронна пошта, потім Google, який знає все. Нові засоби комунікації витісняють старі. Невдовзі буде лише інтернет-мовлення», — зазначила промовець. За її словами, в українському законодавстві чимало прогалин, тож слід створити необхідні можливості для роботи всіх аудіовізуальних засобів. «Україна змінюватиметься надзвичайно швидко завдяки ім. 3G й Wi-Fi мають бути в кожному селі», — сказала В. Сюмар.

На думку голови Комітету з питань інформатизації та зв'язку Олександра Данченка, свобода Інтернету, як і свобода слова, є одним з важливих чинників демократичного суспільства. Над цим питанням працюють усі цивілізовані країни.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Складні питання минулого потребують діалогу

У Києві відбулося чергове засідання україно-польського форуму істориків, ініціаторами та організаторами якого стали інститути національної пам'яті двох країн.

«Ідея створення україно-польського форуму істориків з'явилася навесні 2015 року як відповідь на те, що, на жаль, кілька років перед тим фактично не існувало майданчика, де могли б зустрічатися українські та польські історики для дискусії довкола важких питань нашого минулого», — зазначив керівник Ук-

раїнського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович та висловив задоволення, що ця ініціатива продовжує активно діяти. «Це є свідченням того, що історики в обох країнах розуміють необхідність продовжити дослідження конфліктних питань нашого минулого. Така необхідність стає особливо актуальною, зважаючи на новий етап доступу до архівів в Україні, адже з минулого року після ухвалення парламентом спеціального закону знято будь-які обмеження щодо ко-

ристування архівами колишнього КДБ. Тепер із цими колись секретними матеріалами вільно працюють українські та польські історики. Важливо й те, що нині не лише тривають дослідження, а й відбуваються зустрічі істориків обох країн, які дають можливість з'ясувати чи верифікувати результати цієї роботи. Певен, що саме плідна наукова співпраця — найкращий шлях до розуміння та подолання конфліктів минулого», — сказав голова Українського інституту національної пам'яті, комен-

туючи підсумки третьої зустрічі істориків. Важливість того, що дискусія про складні сторінки історії вийшла за межі українського парламенту і польського сейму та перемістилася за столи істориків, відзначила й народний депутат та співголова групи міжпарламентських зв'язків із Республікою Польща Оксана Юринець, котра також брала участь в обговоренні. За її словами, через низку причин україно-польські стосунки переживають чергове випробування, тому сьогодні особливо важливо працювати над відновленням іс-

торичного діалогу та водночас не забувати про постійне обговорення спільного україно-польського майбутнього. «Тема непроста, але кому як не найвідомішим історикам з обох сторін сідати за стіл перемовин. Обговорення складних питань нашого минулого насамперед потребує діалогу, і ми з Миколою Княжицьким, як співголови групи міжпарламентських зв'язків з Республікою Польща, раді вітати кожен із них», — підкреслила О. Юринець. Наступна зустріч істориків запланована на березень 2017 року.

Вл. інф.

Нагороди для тих, хто врятував світ від Чорнобильського лиха

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

До народного депутата України від Вінниччини Сергія Кудлаєнка звернулися учасники конференції Всеукраїнської ГО «Союз Чорнобиль України» з пропозицією ініціювати питання створення спеціальних відзнак для ліквідаторів аварії на Чорнобильській атомній станції.

Всеукраїнська конференція чорнобильців, у якій узяв участь Сергій Кудлаєнко, відбулася у Вінниці. Ліквідатори з усієї України зібралися разом, щоб обговорити питання поліпшення соціального забезпечення та санаторно-курортного лікування ліквідаторів та постраждалих від аварії на ЧАЕС, ознайомитися з новаціями, що їх запроваджує міська й обласна влада у розв'язанні проблем названої категорії громадян.

— Протягом останніх п'яти років працюю з громадською організацією «Союз Чорнобиль України», — каже народний депутат. — За цей час переконався в тому, що названа структура працює на основі конструктивного діалогу з владою. Це

Народний депутат України Сергій Кудлаєнко.

дає позитивний результат у вирішенні низки питань. Ось і цього разу під час особистого спілкування з чор-

нобильцями почув від них багато слушних пропозицій, обстоюватимуть їх на державному рівні.

Об'єднуймося свідомо

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Днями в сесійній залі Львівської обласної ради відбулась підсумкова конференція «Кращі практики об'єднання громад та дороговкази на майбутнє». Захід проходив у рамках проекту «Об'єднуймося свідомо: підвищення ефективності процесу об'єднання громад у Львівській області». Учасниками конференції стали представники вже об'єднаних, потенційно об'єднаних громад та районних рад Львівської, Закарпатської та Івано-Франківської областей, влади Львівщини та провідні експерти з децентралізації.

«У Львівській області знайшлися сміливіці серед сільських, селищних та міських голів, які прийняли нелегке рішення і зважилися на добровільне об'єднання. Отже, в регіоні вже налічується 16 громад, що працюють. Ще в шести — оголошено вибори. Одна з найбільших громад — Ходорівська — об'єднана в межах перспективного плану. І тут уже справа честі, в тому числі й уряду, показати на прикладі цієї громади, як повинна функціонувати повноцінна ОТГ», — розповів голова

Львівської обласної ради Олександр Ганущин.

«Реформа децентралізації на території Львівської області триває. На сьогодні в об'єднаних територіальних громадах реалізується 158 проектів на загальну суму майже 78 мільйонів гривень. Це сумарний показник, який формується із декількох джерел інвестування. Зокрема, це окрема субвенція із державного бюджету для соціально-економічного розвитку й інфраструктури ОТГ. Її загальна сума становить майже 46 мільйонів гривень і визначається за формулою, де враховано чисельність сільського населення і площу, на якій люди мешкають. Відповідно кожна громада отримала чітку суму, до того ж ці кошти надійшли ще на початку 2016 року. Також джерелами фінансування ОТГ є Державний фонд регіонального розвитку, бюджет розвитку області, а також програма мікропроектів», — наголосив перший заступник голови Львівської обласної ради Ростислав Замлинський.

За його словами, кількість проектів в ОТГ збільшуватиметься, адже в декількох громадах простежується економія коштів, тож варто очікувати

на нові ідеї. «На мою думку, з'явиться ще 5—10 проектів і їх буде реалізовано на Львівщині ще цього річ», — додав він.

Посадовець також зазначив, що обласна рада у 2016 році допомагала громадам визначити пріоритетні напрями розвитку і таку само підтримку надаватимуть й наступного року.

«Львівщина належить до тих областей, які нічого не сприймають на віру, — сказав провідний експерт із питань об'єднання громад в Україні Юрій Ганущак. — Мешканці області поки не переконуються самі, що потребують думки інших, набиватимуть собі гулі».

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

ОФІЦІЙНО

ПЕРЕЛІК громадських організацій, яким Центральною виборчою комісією надано дозвіл мати офіційних спостерігачів під час проміжних виборів депутатів сільських, селищних рад 4 грудня 2016 року, повторних виборів депутатів сільських, селищних голів 4 грудня 2016 року та перших виборів старост сіл, селищ 4 грудня 2016 року

Назва громадської організації	Дата та номер постанови Центральної виборчої комісії, якою надано дозвіл мати офіційних спостерігачів	Вид місцевих виборів, під час яких надано дозвіл мати офіційних спостерігачів
Всеукраїнська громадська організація "Передові правові ініціативи"	26.10.2016 № 454	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 4 грудня 2016 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад, сільських, селищних голів 4 грудня 2016 року та перші вибори старост сіл, селищ 4 грудня 2016 року

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

Успіх у боротьбі з палінням залежить насамперед від громадян

«У переважній більшості кіосків навколо навчальних закладів продають тютюнові вироби, використовуючи різні маркетингові технології. Це реклама та спеціальні викладки пачок, продаж цигарок зі смаковими добавками, поштучний продаж тощо. Як держава планує боротися з такою рекламою?»

Анжеліка МАКАРОВА.

Харківська область.
Народний депутат від фракції партії «Батьківщина» Ігор ЛУЦЕНКО (на знімку):

— Нині із законодавством, яке стосується тютюнопаління, не все так погано. Є норми, до яких можна апелювати. А головне — можливість їх розвивати, базуючись на європейському досвіді. Ми будемо й надалі поліпшувати стан

захисту суспільного здоров'я. Зокрема, в парламенті вже заплановано відповідні законопроекти. Перший — заборона розміщувати тютюнові вироби, їх упаковки та макети в кіосках на видних місцях. Другий — передбачає зображення хвороб (приміром, легень) на пачках сигарет з обох боків, спричинених курінням. Також документ забороняє сигарети з ароматизаторами та посилює контроль за електронними цигарками. Я знаю лише декількох парламентаріїв, які серйозно займаються цією проблематикою. Насправді боротьба з тютюнопалінням — це не заслуга законодавців. Саме завдяки змінам у свідомості українців вдалося покращити ситуацію. Протягом останніх десятиліть на вживання алкоголю, тютюну та їх реклами введено істотні обмеження.

Кожен громадянин, насамперед молоді, має показувати приклад: казати тютюну «ні». Треба розуміти, що це не бізнес. Це кримінал, оскільки відповідна діяльність призводить до погіршення здоров'я людей. Поки що, на жаль, про це в законодавстві не йдеться. Але, сподіваюся, незабаром буде передбачено. Вважаю, шляхом розуміння причин і наслідків можна з цієї проблеми боротися.

Сьогодні ми змушені платити життями за те, щоб Україна існувала. Боротьба з тютюнопалінням, алкоголізмом — також своєрідний фронт.

Сергій МЕЛЬНИК.

ПОВІДОМЛЕННЯ

У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Гузя І.В.:

Живчина Юрія Васильовича (номер посвідчення 234/42);
народного депутата України Гуляєва В.О.:

Шлапака Олександра Пилиповича (номер посвідчення 338/05);

народного депутата України Кривохатька В.В.:

Деркача Олександра Анатолійовича (номер посвідчення 286/19);

народного депутата України Курячого М.П.:

Медвідя Павла В'ячеславовича (номер посвідчення 240/15);

народного депутата України Рибалки С.В.:

Борщова Сергія Вікторовича (номер посвідчення 206/31).

Управління кадрів.

Нещодавно в парламенті в першому читанні було прийнято за основу законодавчий пакет (№№ 2554а-д та 2555а-д), який запроваджує податкові та митні інвестиційні стимули для нових виробництв в Україні через механізм індустріальних парків (ІП), одним із співавторів та ідеологів якого є я. Після позитивного голосування Верховною Радою за ці законопроекти та заяви Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана у стінах парламенту про підтримку урядом цього інвестиційного інструмента (ІП), як і ще однієї стратегічної ініціативи, запропонованої фракцією РПЛ, — створення експортно-кредитного агентства (ЕКА), навколо цієї теми почали штучно роздмухуватись політичні спекуляції.

Вважаю, що обговорення, опрацювання та імплементація таких стратегічних ініціатив має відбуватись у відкритий, прозорий та фаховий спосіб, без політичних спекуляцій та медійних інсинуацій, що переходять межу політичної конкуренції та професійної дискусії, перетинають кордон здорового глузду та навіть доводять до особистих образ. До того ж, відповідні законодавчі ініціативи включені до Плану законодавчого забезпечення реформ, затвердженого постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 року № 509-VIII, за яку проголосували практично всі фракції парламенту.

Закликаю всі українські політичні сили до об'єктивності та всебічного врахування міжнародного досвіду, українських потреб та позицій вітчизняних промисловців, підприємців, роботодавців. Адже це не політична гра, в якій дехто радо готовий послугуватись логікою «що гірше країні, то краще моему політичному рейтингу»! Це реальна економіка, яка потребує радикальної зміни підходів та створення дієвих інструментів, щоб витягнути країну з прірви деіндустріалізації та «сировинної хвороби», позбутись інвестиційного голоду та критичної залежності від закордонних кредиторів!

Тому як заступник лідера Радикальної партії з економічної політики, голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва й один з ідеологів відповідних законопроектів я вирішив написати цю статтю. Щоб максимально ознаяомити суспільство з інструментом індустріальних парків і, безумовно, щоб переконати опонентів та тих, хто має сумніви, професійними аргументами і фактами.

Індустріальні парки — навіщо вони нашої країні?

В Україні гострий інвестиційний голод, який стримує розвиток економіки, роздмухує безробіття та еміграцію, консервує бідність населення. Прямі іноземні інвестиції на душу населення в Україні — менше \$1,4 тис. на особу, тоді як у Польщі — \$5,6 тис., у Чехії — \$10,7 тис., а в США — \$17,4 тис. (дані UNCTAD за 2015 рік). Виходить, що в нас — залізна завіса від інвестицій та червона доріжка для еміграції талантів. А повинно бути навпаки.

Наш інвестиційний клімат має багато серйозних недоліків, а за привабливістю податкової системи ми взагалі посідаємо одне з останніх місць у світі: 133-є з 138 (за даними Global Competitiveness Report 2016—2017 рр.).

А яке ж виробництво без інвестицій? І звідки тоді візьмуться робочі місця та гідні зарплати? З чого платити пенсії? За рівнем розвитку економіки (ВВП на душу населення) ми відстаємо від ЄС вже втричі, тоді як 1990 року це розходження було вдвічі меншим. У цих умовах рух за інерцією — вирок економіці країни.

Щоб виправити ситуацію, потрібні не політичні декларації, а дієві інструменти. Індустріальні парки — один із них. Серед інших інструментів економічного розвитку, які послідовно обстоює в парламенті фракція РПЛ, — експортно-кредитне агентство, державно-приватне партнерство, енергосервіс, агенція підтримки малого бізнесу, державний банк відбудови і розвитку.

Індустріальні парки — що це таке?

Індустріальні парки — спеціальні промислові території, як правило, з підготовленою інженерно-транспортною інфраструктурою, набором необхідних сервісів, спрощеними регуляторними процедурами та пакетом інвестиційних стимулів для виробничих та науково-дослідних підприємств.

Це перевирений часом та міжнародним досвідом механізм індустріалізації економіки, залучення інвестицій, збільшення зайнятості населення, збалансованого регіонального розвитку, підтримки місцевих виробників, сприяння малому та середньому підприємству.

Перші індустріальні парки були створені у Західній Європі та США ще наприкінці XIX — на початку XX сторіччя. Першим у світі з'явився Траффордський індустріальний парк, створений у 1896 році біля Манчестера. В США перший індустріальний парк з'явився поблизу Чикаго у 1907-му. Через півстоліття цим досвідом скористалися «Азійські тигри».

Сьогодні, за даними UNIDO, в світі вже працює понад 15 000 ІП. А в Україні досі триває дивна дискусія — чи потрібні нам індустріальні парки? Ніби США, Польща, Туреччина, Китай, Корея, Малайзія, Ізраїль та інші країни всі помилилися, створивши ІП, і тільки ми одні маємо рацію в тому, що досі не запровадили цього потужного інструмента розвитку виробництва. Але чого ж тоді життєвий рівень у нашій країні в рази, а то й на порядок, гірший, ніж у тих країнах?

Дискутувати питання, чи потрібні нам потужні індустріальні парки, — це все одно, що

мати дискусію, чи потрібні нам інвестиції, чи потрібна нам промисловість, чи потрібна нам сильна економіка...

Індустріальні парки — досвід сусідів

Індустріальні парки принесли економічний успіх і нашим європейським, і нашим азійським сусідам.

Чехія впровадила державну програму розвитку індустріальних парків у 1998-му. За 7 років було створено близько сотні ІП, інвестори вклали в нові виробництва 9 млрд. євро, створили 70 тис. робочих місць.

У Польщі сьогодні в 14 спеціальних економічних зонах функціонує 77 індустріальних та технологічних парків. Відповідне законодавство, що регулює діяльність таких зон, було розроблено ще в 1994 році — «The Polish Act of 1994 on Special Economic Zones». Перша спеціальна економічна зона в Польщі створена в 1995-му (Mielec SEZ). Всі інші польські СЕЗ були засновані у другій половині 1990-х. За 10 років реальний ВВП країни зріс на 50% (!), а експорт збільшився майже втричі.

У 2002—2010 рр. у Туреччині було створено 148 індустріальних парків, або так званих організованих промислових зон (на сьогодні їх вже понад 215). ВВП та експорт країни в зазначений період зросли більш як утричі. А у 2013 році Туреччина, яка до цього десятиріччям була боржником МВФ, повернула цій поважній організації останній транш, повністю погасивши свою заборгованість.

Індустріальні парки спрацювали і в найбільших країнах, таких як Китай та США, і в зовсім невеликих, таких як Сінгапур чи навіть Македонія.

У Китаї перші спеціальні економічні зони були створені ще в 1980-му. І вже станом на 2006-й у Китаї функціонували 54 національні зони технологічного розвитку, по суті — індустріальні парки, які вже тоді формували майже 5% ВВП країни, акумулювали майже 22% прямих іноземних інвестицій та генерували 15% товарного експорту. Сьогодні 5% ВВП Китаю, які генерують ІП, де працюють 4 млн. осіб, — це як 6 економік України!

Крихітна Македонія, де інвестори в ІП (технологічні промислові зони) на 10 років звільняються від податку на прибуток підприємств, ПДВ, податку на нерухомість, ввізних мит на обладнання та сировину і навіть від податку на доходи фізичних осіб, вишишла на перше місце в світі за кількістю створюваних робочих місць на мільйон мешканців завдяки прямим іноземним інвестиціям.

Сьогодні навіть у ліберальній Грузії функціонують дві вільні індустріальні зони, розташовані в Поті (морський порт) і Кутаїсі (друге за величиною місто). Якщо інвестор виробляє продукцію на експорт у цих зонах, то він звільняється від усіх податків, крім податку з доходів фізичних осіб, який сплачується з зарплати працівників.

Індустріальні парки — і традиції, і перспектива

Незважаючи на більш як 100-літню історію, індустріальні парки як інструмент економічного розвитку корисні і сьогодні, і на перспективу. Вони стали фактором прискореного економічного розвитку Західної Європи та США 50—100 років тому, країн Азії 30—50 років тому, країн Східної Європи та інших успішних сусідів, таких як Туреччина, 10—20 років тому.

Критики закидають, що промисловість, як і індустріальні парки, — минуле сторіччя, бо, мовляв, ми вже входимо в постіндустріальну еру. Але без власного виробництва жодна країна не матиме гідного майбутнього! Всі розумні люди це розуміють! Мабуть, тому сьогодні в США у штаті Невада створюється найбільший у світі індустріальний парк Tahoe Reno Industrial Center площею 43 000 га. У ньому розміститься найбільший у світі завод з виробництва літій-іонних акумуляторів Tesla Motors — Gigafactory 1, в який буде інвестовано до 5 млрд. дол., датацентр SuperNAP Tahoe Reno з інвестиціями 3 млрд. дол., завод японського виробника Panasonic з інвестиціями 2 млрд. дол. та сотні інших сучасних виробництв.

До речі, щоб «заманити» Gigafactory 1 у цей новий індустріальний парк, губернатор Невади Браян Сендовал запропонував Tesla Motors податкову знижку 1,2 млрд. дол. строком на 20 років. Це дасть змогу Tesla перші 10 років працювати практично без сплати податків. Тож ті, хто каже, що в США немає таких податкових стимулів, — або невігласи, або маніпулятори.

Американські державні діячі вже давно спеціалізуються на створенні багатства нації. Окремі ж українські політики, дехто з яких виступає проти індустріальних парків в Україні, на жаль, спеціалізуються на протилежному — на доведенні людей до зубожіння, а країни — до дедалі глибшої зовнішньої залежності.

Індустріальні парки — чим привабити?

В Організації промислового розвитку ООН (UNIDO) провели дослідження, яке показало, що роль влади у розбудові індустріальних парків поступово змінювалася з пасивної — простого надання інфраструктури, на активну — надання щедрих стимулів та преференцій і на місцевому, і на національному рівні.

Згідно з дослідженням UNIDO, стимули індустріальних парків включають, але не обмежуються:

- 1) Кредити за спеціальними пільговими ставками.
- 2) Звільнення від податків та мит.
- 3) Субсидювання оренди.
- 4) Надання землі на пільгових умовах.
- 5) Субсидювання тарифів на електрику та воду.
- 6) Преференційні тарифи на телекомунікаційні послуги.
- 7) Спрощені регуляторні процедури/єдине вікно.
- 8) Колективне використання послуг та активів.
- 9) Створення житлової та комунальної інфраструктури для працівників.

З усього арсеналу стимулів законопроекти №№ 2554а-д та 2555а-д передбачають лише декілька податкових преференцій, тобто стосуються тільки п. 2 вищезазначеного переліку, а саме:

— звільнення на 5 років від податку на прибуток та на наступні 5 років половина ставка (9%), і лише за умови реінвестування цих коштів у розвиток виробництва;

— звільнення від ввізного мита на обладнання та устаткування для облаштування та здійснення господарської діяльності в межах ІП;

— розстрочка на 5 років імпортного ПДВ на обладнання та устаткування для облаштування та здійснення господарської діяльності в межах ІП;

— можливість отримання фіскальних стимулів з податку на нерухоме майно, земельного податку та орендної плати за користування земельною ділянкою державної чи комунальної форми власності, на якій створено ІП, за рішенням місцевої влади.

Порівняно з нинішніми умовами в країні — це вагомий крок уперед, але якщо порівнювати з країнами-конкурентами — ми поки що далеко від їхнього рівня привабливості. Вирішуйте самі:

— в Туреччині виробники в індустріальних парках через локальні та національні інвестиційні стимули звільняються від ПДВ та ввізного мита на імпортне обладнання, отримують зниження ставки корпоративного податку (до 90%), звільняються від сплати внесків на соціальне страхування (для індустріальних парків строк звільнення може становити 12 років), зняття податку на нерухомість (на 5 років) плюс отримують здешевлене виділення землі, зниження вартості електроенергії, води, природного газу та зв'язку. Сьогодні Туреччина випереджає Україну за реальним ВВП на душу населення в 2,5 рази, а в 1990 році ми були на одному рівні;

— у Польщі виробники в індустріальних парках, розташованих у СЕЗ, можуть отримати звільнення від сплати корпоративного податку або податку на доходи фізичних осіб, часткове звільнення від податку на майно. Крім того, в Польщі існує підтримка створення нових робочих місць — розмір залежить від проекту і може сягати 15 600 злотих (4 тис. дол.) за одне робоче місце. Також існує підтримка навчальних програм, спрямованих на підвищення кваліфікації персоналу, — максимальна сума компенсації 70%. Польща випереджає Україну за реальним ВВП на душу населення більш як утричі, а в 1990 році ми випереджали поляків.

— у Чехії виробники в індустріальних парках за різними програмами можуть отримати звільнення від сплати корпоративного податку на строк до 10 років та на 5 років звільнення від податку на майно. Крім того, держава надає гранти до 300 тис. крон (12 тис. дол.) за створення нового робочого місця на території індустріального парку. В 1990-му за реальним ВВП на душу населення Чехія випереджала Україну вдвічі. Сьогодні Чехія випереджає Україну за цим показником уже вчетверо.

— у Білорусі виробники в індустріальних парках на 10 років звільнені від сплати корпоративного податку, податку на нерухомість та земельного податку. На наступні 10 років застосовується половина ставка цих податків. Серед інших стимулів — звільнення від імпортного ПДВ та мита на обладнання та комплектуючі, пільгова ставка з податку на доходи фізичних осіб (працівників), пільги по соціальному внескам, звільнення від обов'язкового продажу валютної виручки та компенсаційних виплат за шкідливий вплив на довкілля. Білорусь випереджає Україну за реальним ВВП на душу населення більш як удвічі, а в 1990 році ми суттєво випереджали білорусів.

— у Македонії виробники в індустріальних парках на 10 років узагалі звільняються від сплати корпоративного податку, ПДФО, ПДВ, податку на нерухомість та акцизів. Крім того, такий інвестор має право ввозити сировину та обладнання на територію ІП без сплати будь-яких мит. Македонія, згідно зі

звітом дослідницького центру компанії IBM, сьогодні №1 у світі за кількістю створюваних робочих місць на мільйон мешканців завдяки прямим іноземним інвестиціям.

У боротьбі за інвестиції, робочі місця та виробництво необхідно використовувати усі випробувані в світі засоби. Поки ми ведемо безплідну дискусію всередині країни, чи потрібні нам індустріальні парки, країни-конкуренти лишають нас далеко позаду.

Індустріальні парки —

чи це можливо сьогодні в ЄС?

Надзвичайно показовим є досвід нашого успішного сусіда Польщі, де, до речі, діють не тільки численні індустріальні та технопарки і вільні економічні зони, а й експортно-кредитно-страхова корпорація (KUKE), агенція розвитку промисловості, Польська агенція розвитку підприємництва (PARP), державний банк розвитку Польщі (BGK).

Сьогодні в це важко повірити, але ще 25 років тому — 1990-го — за рівнем економічного розвитку (ВВП на душу населення) Україна була на одному рівні з Туреччиною та випереджала Польщу, а нині ми відстаємо від них майже втричі.

Внесок польських СЕЗ, де розташовані їхні індустріальні парки, в історію економічного успіху країни надзвичайно вагомий. Понад 100 млрд. злотих (майже 25 млрд. євро) інвестицій та 300 тисяч сучасних робочих місць — це тільки прямі результати діяльності цих територій у Польщі, не враховуючи величезних опосередкованих позитивних ефектів для економіки.

Коли при вступі до ЄС від Польщі вимагали відмовитись від СЕЗ, поляки виборили власне право зберегти їх, і згодом навіть розширили їх територію втричі (з 6,5 тис. га до 16,2 тис. га) та нещодавно відсвяткували їх 20-ту річницю, укотре продовжили функціонування польських СЕЗ до 2026 року, дійшовши згоди з ЄС. Це ще раз свідчить, що той, хто хоче, знаходить можливості, а той, хто не хоче — виправдання.

Індустріальні парки — чи може Україна це собі дозволити?

Прийняття законопроектів №№ 2554а-д та 2555а-д не потребує фінансування з державного бюджету та не призведе до жодних податкових втрат у його дохідних частині, а навпаки — розширить податкову базу за рахунок нових інвестицій та додаткових обсягів економічної діяльності. Адже фіскальні стимули в індустріальних парках передбачають ся виключно для нових виробництв. Наявне виробництва не отримують жодних податкових преференцій, тільки нові інвестиції.

Згідно з раніше прийнятим законом індустріальний парк може скористатись інвестиційними стимулами тільки у разі, якщо на дату його внесення до реєстру індустріальних парків на його території відсутній цілісний майновий комплекс, тобто завод або цех, здатний випускати продукцію.

До того ж не можна втратити того, чого не маєш. Чим ризикую країна, надаючи інвестиційні стимули там, де сьогодні взагалі немає виробництва, робочих місць, податків?

«Would you choose half of something or all of nothing?» («Ви оберете половину від чогось чи все від нічого?»), — один з високопосадовців Мінторгівлі США під час нашої зустрічі у Вашингтоні порадив мені ставити протиникам індустріальних парків в Україні це запитання, яке президент Клінтон колись поставив Арафату.

Індустріальні парки —

чи будуть рівними умови?

«Ви створите нерівні умови!» — кажуть консерватори. «Ви, мабуть, жартуєте?!?» — відповідаю я. Україні сьогодні потрібно створити рівні умови порівняно з країнами-конкурентами. З такими країнами, де сьогодні кредити по 2%, де вже є мережі індустріальних парків та СЕЗ із податковими канікулами та преференціями, де новим інвесторам і роботодавцям надають бюджетні компенсації за створення робочих місць до 50% їх капітальних витрат, де промисловцям з 30-відсотковою знижкою від ринкової вартості продають електрику та газ, де місцевий виробник залізної захищений державою від сірого імпортера, де землю під виробництво надають майже безплатно — тільки приходить! Я вже називав ці країни-конкуренти: Польща, Туреччина, Словаччина і навіть Казахстан та Білорусь!

«Вирівнювати» умови, підтягуватись до країн-конкурентів можна різними інструментами. Можна міняти інвестиційні умови одразу в масштабі всієї країни для всіх галузей, для окремої галузі або створювати «точки зростання», як ті ж індустріальні парки.

Останній підхід («точки зростання») відрізняється від першого (екстериторіального) тим, що:

А) Він більш сфокусований на розвиток, адже в парках стимулюється тільки найкорисніша для країни виробнича та науково-дослідна діяльність, а не торгівля чи видобуток корисних копалин чи щось схоже.

Б) Він фіскально найбільш безпечний, адже не створює серйозних загроз вимивання податкової бази, що часто в умовах «недоконалого» контролю з боку держави є побічним ефектом перших двох підходів (екстериторіального та галузевого).

І знов — якщо цей інструмент успішно діє в країнах-конкурентах, то його відсутність в нас ми прирікаємо власних виробників на програш на глобальній арені, а значить, і своїх співгромадян на бідність. Треба прагну-

конкурентцію за інвестиції та робочі місця

ти бути рівними серед кращих, а не сірою масою та вічним «інвестиційним болотом»!

Якщо ж послугувуватись логікою захисників «ідеально рівних умов», то взагалі будь-яке зниження податків чи інше поліпшення інвестиційного клімату — це викривлення конкуренції та створення нерівних умов, адже ті, хто інвестував раніше, мали гірші умови, а тепер ми створюємо кращі. Зрозуміло, що з такою консервативною логікою ми ніколи не залучимо масштабні інвестиції та не подолаємо безробіття.

Індустріальні парки — ліки від офшорів!

Ті, хто в запалі політичних баталій огульно порівнюють індустріальні парки з офшорами, або свідомо маніпулюють, або зовсім не тямлять в економіці.

Офшори — це закордонні компанії-прокладки, «пустишки», в яких ховають прибутки, щоб не платити податки. Беліз, Багами, Бермуди та інші. Там немає виробництва, немає робочих місць, немає жодної вигоди для України.

Індустріальні парки — це виробничі майданчики зі спеціальними інвестиційно привабливими умовами всередині країни для залучення нових виробництв. Інвестиції в Україні, робочі місця в Україні, податки в Україні.

Індустріальні парки — це реальний інструмент деофшоризації економіки. В офшори та низькоподаткові юрисдикції з України в середньому виводиться від 8 млрд. дол. (дані Tax Justice Network) до 11,6 млрд. дол. на рік (дані Global Financial Integrity, «Illicit Financial Flows from Developing Countries 2015»). При цьому приплив прямих іноземних інвестицій в Україну в середньому становить лише 3 млрд. дол. на рік (дані UNCTAD за 2015-й).

Понад те, законопроекти №№ 2554а-д та 2555а-д містять чіткі норми прямої дії, які вимагають:

- здійснення профільної виробничої та науково-дослідницької діяльності;
- легальної зайнятості — учасник ІП повинен мати мінімум 30 співробітників;
- середньої заробітної плати не менше трьох мінімальних, тобто понад 4 800 грн. у 2017 році. І якщо для Києва такий рівень оплати праці є звичним, то в багатьох регіонах люди мріють знайти роботу з такою зарплатою, а безробіття просто зашкалює, особливо серед молоді.

Тому ті, хто виступає проти розвитку індустріальних парків в Україні за зразком Польщі, Чехії, Туреччини, Малайзії, Китаю, Ізраїлю та інших успішних країн, або невігласи, або ж свідомо консервують сировину та боргову залежність країни і бідність населення.

Індустріальні парки — реальна децентралізація та регіональний розвиток!

Індустріальні парки є одним із дієвих механізмів успішної децентралізації. Адже децентралізація — це не механічний перерозподіл податків між бюджетами різних рівнів чи повноважень між Києвом та регіонами. Справжня децентралізація — це створення умов, за яких територіальні громади мають розуміння, зацікавленість та інструменти розвитку і покращення добробуту мешканців через вивільнення підприємницької ініціативи, залучення інвестицій, створення робочих місць, розвиток виробництва та наповнення бюджетів.

Щоб зробити територіальні громади спроможними та заможними, їм потрібні такі інструменти, як індустріальні парки. Саме тому не тільки голови обласних державних адміністрацій, а й міські голови з різних регіонів України вже спрямували листи підтримки законопроектів №№ 2554а-д та 2555а-д до Верховної Ради та Кабінету Міністрів.

Нещодавно я зустрівся з мером Ізраїльського міста Маале-Адумім Бенні Кашріелем та його заступником Борисом Гроссманом. І був просто вражений тим, як це місто, незважаючи на несприятливі умови, завдяки індустріальному парку стало справжнім економічним дивом, а мера обирають уже 24 роки поспіль, незважаючи на зміну урядів!

Вирішуйте самі. Містечко з населенням 42 тис. осіб розташоване на спірній території в Іудейській пустелі на західному березі річки Йордан на межі з палестинськими поселеннями. М'яко кажучи, не ідеальні умови для залучення інвестицій та економічного розвитку, чи не так?

Але, як каже мер: «Все починається з віри!» У місті за його ініціативи колись створили індустріальний парк Мішор-Адумім. Із часом він перетворився на економічне серце міста. В ІП майже 300 підприємств. Тепер безробіття — лише 0,7%. Середня зарплата в місті — \$2 200 на місяць, і працювати в індустріальний парк приїжджають тисячі палестинців, які у себе можуть заробити не більше \$200—300 на місяць. Дуже багато іммігрантів і з нашої країни. Інвесторам зелене світло у всьому — від податкових стимулів (звільнення від корпоративного податку на 2 роки та зниження його ставки на наступні 5 років, знижені ставки податків на нерухомість та землю), якісної інфраструктури, зняття адмінбар'єрів до особистого супроводу мером.

Завдяки завязттю свого очільника і найбільшому в країні індустріальному парку місто фінансово самостійне і 42% бюджету (!) спрямовує на освіту. Мер каже, що найменше б йому хотілось фінансово залежати від уряду. Наступна його ставка — туризм. Але він підкреслює, що це буде лише допоміжна галузь, бо фундаментом може бути тільки промисловість!

І коли опоненти вкотре закидають: «Покажіть, у якій країні, де йде війна є чи тероризм, відбувається розвиток промисловості чи економічне зростання?», я закликаю вивчити історію містечка Маале-Адумім та згадати, що Ізраїль із 19 травня 1948 р. живе у «надзвичайному стані», дія якого продовжується Кнесетом кожні півроку. «Все починається з віри!» — каже мер Маале-Адумім. І успіх цього ізраїльського містечка — живе свідчення цього!

Індустріальні парки — чи не буде зловживань?

Не буває помилок тільки у того, хто нічого не робить. Коли опоненти закидають, що, мовляв, індустріальні парки можуть відродити зловживання, які мали місце в українських СЕЗ у 2000-х роках, то я знов і знов наголошую наступне.

По-перше, інвестиційні стимули для індустріальних парків у законопроектах №№ 2554а-д та 2555а-д не містять звільнення від імпортного ПДВ ані на обладнання, ані на сировину (хоча в Туреччині, Білорусі, Македонії та багатьох інших країнах такі норми передбачені), а в частині ПДВ містять лише механізм розстрочки його сплати при імпорті виробничого обладнання (і то за умови його цільового використання в індустріальному парку). Тобто немає механізму зловживання транзитом через територію індустріальних парків.

По-друге, для мене як для економіста абсолютною очевидно, що ліквідація інвестиційних стимулів для українських СЕЗ у 2005 році була грубою управлінською помилкою. Замість того, щоб ліквідувати СЕЗ та ТПР на Донбасі, де відбувались величезні зловживання підприємствами з м'ясопереробки, тодішня влада ліквідувала дієвий механізм залучення інвестицій та розвитку виробництва по всій країні.

Згідно з даними VoxUkraine, всі українські СЕЗ та ТПР отримали 10,5 млрд. грн. подат-

ФАКТ

Прямі іноземні інвестиції на душу населення в Україні — менше \$1,4 тис. на особу, тоді як у Польщі — \$5,6 тис., в Чехії — \$10,7 тис., а в США — \$17,4 тис. (дані UNCTAD за 2015 рік).

В офшори та низькоподаткові юрисдикції з України в середньому виводиться від 8 млрд. дол. (дані Tax Justice Network) до 11,6 млрд. дол. на рік (дані Global Financial Integrity).

Сьогодні, за даними UNIDO, у світі вже працює понад 15 000 індустріальних парків.

кових пільг, з яких 9 млрд. грн. надійшло у вигляді податкових пільг до ВЕЗ «Донецьк» та ТПР Донецької області. Якщо не включати до розрахунку Донбас, то середній податковий коефіцієнт по усіх інших українських СЕЗ становив 5,4. Тобто підприємства у СЕЗ різних регіонів України (окрім Донбасу) сплатили податків у 5,4 разу більше, ніж отримали податкових пільг. Для прикладу, СЕЗ «Закарпаття», отримавши від держави лише 0,5 млрд. грн. преференцій, принесла до бюджету вдвічі більше — понад 1,1 млрд. грн. податків та зборів.

СЕЗ в Україні (окрім Донбасу) не просто успішно працювали, а приносили значну користь економіці. Завдяки спеціальному податковому режиму для СЕЗ в Україну прийшли такі виробники, як Jabil, Flextronics, Yazdaki, Skoda, Volkswagen, Philips, Leoni, Sumitomo та інші. Багато з них після ліквідації податкових стимулів для СЕЗ залишилися в країні, але втрата ними довіри до української влади обернулася для України неотриманням багатьох мільярдів інвестицій, передусім європейських та японських, стримуванням економічного розвитку та консервацією бідності. Для прикладу, через відсутність урядової підтримки не вдалося реалізувати інвестиційний проект японського концерну Mitsubishi з організації повного циклу виробництва електронної апаратури в Україні.

Ті, хто прийняв тоді таке невігідне Українське рішення про фактичний демонтаж системи СЕЗ у країні, сьогодні не тільки не визнають своєї вини, а й виступають проти індустріальних парків. Але статистика інвестицій, експорту, податків та робочих місць говорить краще за «політичних динозаврів», не здатних визнавати свої помилки.

Індустріальні парки — хто виграє?

Коли опоненти стверджують, що індустріальні парки «в інтересах олігархів», я розумію, що вони або не читали законопроекти, або свідомо вводять суспільство в оману.

По-перше, передбачена повна прозорість — перелік усіх компаній-учасників індустріальних парків, що використовують інвестиційні стимули, згідно із законом, буде відкритим у загальному доступі на сайті МЕРТ. Це забезпечить можливість контролю з боку громадськості та повну прозорість застосування стимулюючих особливостей оподаткування. Понад те, самі учасники індустріальних парків щоквартально звітуватимуть перед ДФС за значно жорсткішими вимогами, ніж інші платники податків та з розкриттям додаткової інформації про власну діяльність.

По-друге, індустріальні парки — інструмент економічної політики горизонтального впливу, оскільки інвестиційні стимули передбачені не для якоїсь окремої галузі, а для всієї переробної промисловості (за винятком виробництва алкоголю та цигарок), науково-дослідної діяльності та діяльності в сфері ІТ. Тобто немає жодної вибіркості

по галузях виробництва — ідеться про харчову промисловість, фармацевтику, легку промисловість, металургію, машинобудування, вагонобудування, суднобудування, приладобудування, авто- і авіапром, оборонну промисловість, але акцент саме на виробництво — видобувна промисловість не отримає жодних інвестиційних стимулів. Гарантією цього є прийнятий Верховною Радою України Закон №818-VIII від 24.11.2015 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні», що виключив видобувну промисловість із переліку видів діяльності, якими дозволено займатись на території українських ІП.

По-третє, немає жодної регіональної вибіркості — індустріальні парки можуть створюватись у будь-якому місті чи селі, де є промислова ділянка, воля місцевої влади чи ініціатива приватних інвесторів, здатних розробити проект, скласти бізнес-план, залучити керуючу компанію та організувати роботу із залучення інвестицій. Для цього не потрібне рішення Верховної Ради чи ініціатива уряду. Це саме той випадок, коли розвиток іде знизу догори.

По-четверте, індустріальні парки — ліберальний ринковий інструмент, адже ініціатором створення індустріального парку може бути і територіальна громада, і держава, і приватний інвестор. Зазвичай на ранніх етапах розвитку державі та муніципалітетама доводиться брати на себе більше ініціативи, але світовий досвід засвідчує, що з часом приватний сектор включається більш активно.

По-п'яте, індустріальні парки потрібні саме малому та середньому бізнесу. Адже великий «олігархічний» бізнес часто взагалі майже не платить податків, виводячи кошти в офшори чи низькоподаткові юрисдикції, та користується захистом на найвищих владних щаблях. А от малий бізнес саме й потребує покращення умов, захисту від свавіл-

ля та корупції, усунення всіляких перешкод, чітких гарантій та інвестиційних стимулів, таких собі осередків стабільності та інвестиційної привабливості. Це якраз те, задля чого створюють індустріальні парки.

Саме тому вони — визнані у світі інструмент економічного прогресу, регіонального розвитку та підтримки малого й середнього бізнесу.

Індустріальні парки — давайте зробимо такою всю країну!

Коли кажуть: «Давайте всю країну перетворимо на індустріальний парк», я — «ЗА»!

Саме тому я є співавтором законопроекту № 3357 про радикальну податкову лібералізацію та підтримку звільнення реінвестованого прибутку від оподаткування по всій країні. Хоча, на мій погляд, цю норму доцільно розповсюджувати виключно на промисловість та хай-тек, але жодним чином не на видобувну галузь чи торгівлю. Індустріальні парки саме й дають змогу досягти такого чіткого «фокусування».

Саме тому я був співавтором змін до Конституції, які передбачали повноцінну судову реформу — з заміною всього суддівського корпусу та відбором суддів на відкритих конкурсах серед правозахисників, які мають довіру суспільства. Але на цю повномасштабну реформу, на жаль, досі не вистачило політичної волі керівництва держави.

Саме тому я разом з Олегом Ляшком та однодумцями подав законопроект № 5276 про встановлення нульової ставки ввізного мита на виробниче обладнання для всієї території України. Хоча розумію, що провести цю радикальну новачку буде не легше, ніж справжню судову реформу.

Але, як і всі люди, які прагнуть реальних змін, а не порожніх красивих декларацій, я бачу, що змінити всю країну одночасно неможливо. Це реальність. Система міняється поступово, через модернізацію та заміну окремих її елементів, в умовах шаленого опору змінам. Тому єдиний реалістичний шлях — рухатись покроково, поелементно, постійно звіряючи курс, роблячи висновки з помилок та вносячи корективи. Але рухатись уперед!

Ті, хто нав'язують Україні логіку «все й одразу або нічого» — або теоретики та ідеалісти, які не здатні реально оцінити ситуацію та обрати дієві інструменти її зміни, або прагнуть консервації «інвестиційного болота», економічної слабкості та зовнішньої фінансової залежності країни. Це не український сценарій!

Індустріальні парки — в чому недоліки вітчизняної моделі?

Головний недолік законодавчого пакета №№ 2554а-д та 2555а-д у тому, що його недостатньо, щоб перетворити Україну на інвестиційну Мекку. Це «маленька революція» порівняно з існуючим «інвестиційним боло-

том», але це — все ще дуже мало порівняно з тим, що пропонують інші країни. Тому до другого читання законотвораця потрібно провести дискусію з промисловцями, роботодавцями, інвесторами, міськими та сільськими головами, експертами, щоб віднайти, як суттєво посилити податкові стимули індустріальних парків, підтримані парламентом у першому читанні.

Ми маємо реально дивитися на речі. Якщо в інших країнах немає військової агресії, такої масштабної контрабанди на митниці, таких великих проблем із судовою системою, проте є індустріальні парки зі значно більшими податковими стимулами, є спеціальні знижки до тарифів на електроенергію та газ, є пряме бюджетне дотування створення нових робочих місць, є дієвий захист внутрішнього ринку, як ми тоді збираємось конкурувати з ними за інвестиції, робочі місця та добробут громадян? Ми взагалі збираємось із ними конкурувати та вигравати цю конкурентцію?!

Зважаючи на зазначене, ми з Олегом Ляшком вносимо до парламенту законопроект про запровадження на території індустріальних парків юрисдикції міжнародних судів. Щоб за вимогою учасника чи керуючої компанії індустріального парку судовий спір підлягав обов'язковому розгляду у закордонному суді за міжнародним правом і щоб це рішення було обов'язковим в Україні.

Це не тільки суттєво посилить роль індустріальних парків як магніту для прямих іноземних та внутрішніх інвестицій, а й дасть змогу в пілотному режимі відпрацювати механізми захисту законних прав та інтересів підприємців і сформувати контури майбутньої радикальної судової реформи. І впевнений, що без повного перезавантаження суддівської системи України на певному етапі ми просто не обійдемося, якщо хочемо реально відновити законність та правосуддя.

Індустріальні парки — чиє слово буде вирішальним?

Коли вирує бурхлива політична дискусія, коли «політичні динозаври», багато з яких були при владі і довели країну до зубожіння, посадили її на голку дорогих енергоносіїв та кредитів МВФ, завзято виступають проти індустріальних парків, ми маємо зрозуміти, чому вони проти. Чому вони проти, незважаючи на підтримку інструмента індустріальних парків в Україні (ЗПУ №№ 2554а-д та 2555а-д) провідними об'єднаннями промисловців, підприємців, роботодавців, міськими головами, очільниками обласних державних адміністрацій та фаховими експертами, незважаючи на світовий досвід та здоровий глузд?

Можливо, вони занадто консервативні і просто хочуть заробити собі політичні бали на критиці нового? А може, «політичний динозаврам» та неоліберальним догматикам просто вигідно тримати країну та людей у бідності, а самим бути вічним «важливим посередником» між країнами-метрополіями, що надають паліативну «допомогу», та бідною сировинною Україною?

Може, саме тому вони показово виступають проти таких ініціатив, як державно-приватне партнерство, енергосервіс, індустріальні парки, експортно-кредитне агентство? Бо такі механізми відкривають Україні нові горизонти, роблять людей заможнішими й вільнішими та зменшують роль політичних еліт. Ті, хто читав Райнерта та Аджемоглу й Робінсона, особливо добре розуміють, про що я кажу.

Але український парламент уже чітко показав, що ми змінили ситуацію. Крок за кроком ми побудуємо успішну країну з сильною економікою, яку поважатимуть у світі! І я принагідно дякую фракції РПЛ та всім співавторам і однодумцям у парламенті — рушіям нової економічної політики (Олегу Ляшчу, а також Віктору Вовку, Ніні Южаній, Олегу Кришину, Тетяні Остріковій, Михайлу Хмілю, Максиму Курячому, Бориславу Розенблату, Олександру Кіршу, Юрію Солов'ю, Леоніду Козаченку, Максиму Єфімову, Олександру Дембровському, Роберту Горвату, Сергію Кіралю, Геннадію Кривошеї, Петру Ванату, Миколі Фролову, Андрію Антоничаку, Олександру Долженкову, Дмитру Святашу, Руслану Сольвару, Олександру Дубініну, Ярославу Маркевичу, Альоні Бабак, Олександру Данченко, Ярославу Москаленку, Олесю Довгому, Віктору Кривенку, Ганні Гопко, Анатолію Гіршфельду, Миколі Лаврику та багатьом іншим, усім, хто натиснув зелену кнопку за експортно-кредитне агентство та індустріальні парки). Я дякую також Прем'єр-міністру України, який діяв політично незаангажовано, виходячи з національних економічних інтересів, і чітко артикулював свою позицію щодо підтримки цих інструментів економічного розвитку, незважаючи на те, що вони були ініційовані опозиційною політичною силою — РПЛ. Буде зміна економічної політики та економічний розвиток — всі будемо переможцями, буде подальший занепад та сировинно-борговий дрейф — програємо всі без винятку!

Тож, шановні однодумці в парламенті, ви — економічні патріоти, адже робите вагомий внесок у формування економічної спроможності та фінансової незалежності України, в підвищення рівня добробуту людей! Хіба не для цього нас люди обирали?

Віктор ГАЛАСЮК,
заступник лідера Радикальної партії
з економічної політики, голова Комітету
з питань промислової політики
та підприємництва, кандидат
економічних наук.

СЕЗ в Україні (окрім Донбасу) не просто успішно працювали, а приносили значну користь економіці

Спільний проект
телеканала «Рада» і газети «Голос України»

Повелитель мостів

УКРАЇНЦІ ЗМІНЮЮТЬ СВІТ

Повелителем мостів та чародієм зварювання здавна вважається відомий український вчений Євген Патон. Народившись у сім'ї російського консула у Франції, академік усе своє життя працював на батьківщині — в Україні. А свій науковий потенціал спрямував на будівництво залізних «монстрів».

Патон став автором понад сотні проектів будівництва мостів. Його захоплювало поєднання на практиці абстрактних чисел та формул. Учений провів фундаментальні дослідження в галузі розрахунку та міцності зварних конструкцій, механізації відповідних процесів та наукових основ електричного зварювання плавленням. До таких розробок належить найбільший у світі суцільнозварний міст, розташований саме в Києві. Він з'єднав правий та лівий береги Дніпра. Відомий нині як міст Патона (*на знімку*). Унікальність цього проєкту — в розмірах споруди. Загальна довжина автошляху через річку — майже 1,5 тисячі метрів. А його вага — десять тисяч тонн. 90 відсот-

ків заводських і монтажних зварювальних швів виконано під флюсом в автоматичному і напівавтоматичному режимах. Будівництво цього велетня розгорнулось у грудні 1951 року, а завершено було в жовтні 1953-го. Згодом цей шедевр Американська академія зварювання внесла до списку найвидатніших інженерних споруд світу.

Загалом у спадок нащадкам Патон залишив чимало різноманітних мостів. За проєктами вченого в Києві понад сотню років тому з'явився «Міст закоханих». Дивовижно романтичний, легкий

гового моста через Дніпро вчений відродив міст імені Євгенії Бош.

Євген Оскарович займався не лише мостобудуванням. У 30-х роках минулого століття він зацікавився електрозварюванням. Патон взявся розвинути ідеї винахідника Миколи Бенардоса. А саме запровадив метод швидкісного автоматичного зварювання під шаром флюсу. Виробництво так званих «тридцятьчотвірок» в СРСР було поставлено на потік.

Ці бронемашини почали виготовляти в шість разів швидше. «Метод Патона» відіграв визначну роль у світовому технічному прогресі. За ці розробки академік отримує Державну премію Радян-

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

і вишуканий Парковий міст повис над Петрівською алеєю. Патон був найкращим майстром і відбудови мостів. На опорах зруйнованого Миколаївського ланцю-

ського Союзу. А згодом стає віцепрезидентом Академії наук України та фундатором Інституту електрозварювання, який очолював до кінця свого життя.

Науковою думкою завжди
бути у дні завтрашньому

Революціонером у технології зварювання є відомий український вчений, заслужений діяч науки, лауреат державних премій — Борис Патон. Він подарував світу сотні винаходів. Танки, газолі нафтогони на землі та під водою, космічні станції й навіть серце, нирки та судини. Від металургії — до медицини. Від студента Політехнічного — до президента Національної академії наук України. 1998 року він став першим, кого відзначили званням «Герой України».

Патон-молодший продовжив справу, розпочату його батьком — академіком Євгеном Патonom, і досяг нових вершин у науці. Спецелектрометалургія з'явилася саме при Борисові Євгеновичу. Чимало об'єктів зведено за допомогою розроблених в Інституті технологій — столична телевізійна вишка та Московський міст у Києві.

Ще двадцятитрирічним студентом під час війни Борис Патон розробляє нові технології зварювання під флюсом для будівництва танків. Потім — з'являються винаходи з напівавтоматичного зварювання під водою. Згодом — перший у світі експеримент пайки в умовах відкритого космосу. Ці технології використовуються космонавтами під час орбітальних польотів.

У складних дев'яностих — вчений висунув сміливу ідею — «якщо можна зварювати метали, чому б не спробувати живі тканини. Відтак розробили апарат, який завдяки

високочастотній напрузі замінив хірургам медичні голки та нитки. Нова оригінальна технологія електрозварювання м'яких тканин людини і тварини знайшла втілення у сучасній хірургії.

Останнє ноу-хау вченого стосується з'єднання зруйнованих трубопроводів та розробки автоматизованих систем керування і проведення магістральних трубопроводів. Це дало змогу розробити нові типи зварних конструкцій, великогабаритних резервуарів для зберігання нафти, кожухів доменних печей та висотних баштових споруд.

Вимагати більшого, а науковою думкою завжди бути у дні завтрашньому — життєве кредо вченого. Саме завдяки Борисові Євгеновичу Україна й досі має першорядну за європейськими мірками вітчизняну науку.

Без розвитку промисловості аграрне Полісся не підняти

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Про шляхи поліпшення умов життя людей на Поліссі йшлося на конференції «Можливості українського парламенту для розвитку Поліських територій». Захід організував народний депутат України Ігор Гузь за підтримки Громадської організації «Інтерньюз-Україна» та Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво», що реалізується Фондом Східна Європа.

Шосе Київ—Варшава ділить Волинську область майже навпіл. Південна її частина аграрна з непоганою розвинутою промисловістю, північна, яка повністю входить у зону Полісся, ще за радянських часів була трудонадлишковою. Щороку тисячі поліщуків виїжджали в інші регіони на заробітки. Сьогодні ситуація ускладнилася. Припинили існування більшість великих агроформувань, закрилися майже всі овочесушильні, молочні, консервні, льонопереробні заводи, підприємства будівельної галузі. Рятують селян певною мірою лише невеликі пайові земельні наділи, а також робота в лісгоспах, переробка деревини на приватних пилорамах (часто незаконних), збір дикоростучих ягід. Проте роботи всім не вистачає. Відтак і пов'язані з цим соціальні проблеми, одна з найстрашніших — пияцтво.

Та все-таки люди живуть надією на краще. Тож на конференцію «Можливості українського парламенту для розвитку Поліських територій» до села Смідин приїхали чимало представників органів місцевого самоврядування і громадських організацій, науковців, експертів. Очікували також на прибуття перших керівників області, народних депутатів України (три мажоритарні округи з п'яти розташовані саме в поліській зоні області). Однак, як то кажуть, не судилося. Народних депутатів представляв лише Ігор Гузь (Володимир-Волинський виборчий округ №19).

Однею з головних порушених на конференції проблем стало питання формування чіткого та ефективного механізму взаємодії місцевого самоврядування з народними депутатами з любов'яння інтересів громад Поліського регіону у Вер-

ховній Раді. Про це, зокрема, говорив координатор Програми USAID Рада Ігор Парасюк. А голова правління Громадського центру «Ділові ініціативи» Галина Василенко розповіла про сучасні підходи до управління територіями та стратегічного планування як ключового елементу розвитку успішної громади.

— Нам не потрібно їхати по досвід до Норвегії чи Швейцарії, — зауважив у своєму виступі народний депутат Ігор Гузь. — Є чого повчитися і в близькій до нас Польщі. Кожна сільська громада повинна мати там свого партнера і переймати все краще, чого досягли сусіди. У свою чергу я вже знайшов за Бугом п'ять таких громад, які згодні співпрацювати з нами. Одна з них зацікавилася і Смідином. Колись у цьому селі було три тисячі жителів, сьогодні — дві. Колгосп імені Суворова вже давно розпався, люди не мають роботи, чоловіки масово спиваються. Необхідно дати кожному шанс працевлаштуватися, проявити своє вміння.

Цікаво, коли головує чий на конференції Ігор Парасюк запропонував кожному із присутніх висловити свої пропозиції щодо шляхів виходу із кризової ситуації, то біль-

Виступає народний депутат України Ігор Гузь.

шість побачили їх саме в розвитку ягідництва, інших аграрних галузей, зеленого туризму. Тим часом ягідництво забезпечує лише сезонну зайнятість, не дає багато робочих місць і туризм. У регіоні було б доцільно створити кілька промислових підприємств, які потребували б багато робочих рук. Тож потрібно шукати інвесторів, яких привабить велика кількість незайнятого населення, традиційне працелюбство місцевих жителів. У Любешівському, Камінь-Каширському,

Старовижівському та й в інших поліських районах є чимало сіл, які могли б запропонувати інвесторам привабливі умови.

Ось на чому, здавалося б, повинна зосередити свої зусилля обласна влада. Тим часом доводиться часто спостерігати, як керівники вищої її ланки їздять областю, щоб перерізати десь стрічку на відремонтованому дитячому садочку, оновленому лікарняному корпусі... Звичайно, і це потрібно. Але ж скільки часу марнується на відзначення вже вирішених справ! Можливо,

саме його не вистачає для розв'язання глобальних проблем життя області?

Шкода, що ніхто з керівників ОДА і обласної ради не побував на конференції у Смідині, де ці проблеми було чітко визначено і названо. Спасибі організаторам заходу, які допомогли багатьом його учасникам вийти за межі сьогоднішнього дня і зазирнути в майбутнє. А яке воно буде, залежатиме від кожного з нас.

Максим СОЛОНЕНКО.
Смідин
Волинської області.
Фото автора.

Тепер почнуться переговори про повернення Клиха та Карпюка

«Укотре повторився фарс у російському судилищі над громадянами України Миколою Карпюком та Станіславом Клихом. І це попри цілковиту абсурдність висунутих проти них обвинувачень та незважаючи на тяжкий стан здоров'я Станіслава, який потребує невідкладної медичної допомоги», — написав на своїй сторінці у Фейсбук Президент України Петро Порошенко, коментуючи рішення Верховного суду РФ відхилити апеляцію засуджених у Росії українців Станіслава Клиха та Миколи Карпюка.

«Абсурдність ситуації підкреслює і нещодавня відмова Москви передати Україні наших Олега Сенцова та Олександра Кольченка, нібито, через їхні російські паспорти. І це після того, як Омбудсмен РФ визнала, що і Кольченко, і Сенцов є громадянами України», — написав Президент.

Як повідомив адвокат наших бранців Ілля Новіков, після рішення Верховного суду відкривається можливість розпочати переговори щодо повернення його підзахисних в Україну.

У день судового засідання до Москви несподівано приїхала Надія Савченко (за її словами, щоб підтримати наших в'язнів), здивувавши і свого колишнього адвоката Марка Фейгіна, і всіх людей в Україні, які так довго виборювали її повернення з РФ. Реальний термін ув'язнення, зокрема й за незаконний перетин україно-російського кордону, міг стати причиною повторного арешту Савченко. Проте у Кремлі цього разу здивували. Речник Путіна Дмитро Песков відгукнувся на приїзд Надії Савченко так: «Всі юридичні дії стосовно Савченко було виконано. Її не закрито в'їзд на територію Російської Федерації. Тому тут нема на що реагувати».

Країни НАТО зміцнять сили на ближніх до РФ кордонах

Росія продовжує дестабілізувати східну Україну фінансовою і військовою підтримкою сепаратистів. Про це заявив генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг у Брюсселі за результатами зустрічі міністрів оборони членів-країн Альянсу, пише Радіо Свобода.

«Близько до наших кордонів Росія продовжує наполегливо демонструвати свою військову силу, зокрема масові військові навчання. Цього місяця Росія розмістила ракети «Іскандер», здатні нести ядерний заряд, у

Калінінграді і призупинила угоду зі США щодо утилізації збройового плутонію», — сказав Столтенберг. Водночас він знову нагадав, що організація не шукає конфронтації з Москвою і не хоче нової холодної війни, а прагне до діалогу. «Ми також бачимо риторику залякування з боку Росії. Ми хочемо запобігти конфлікту, і найкращий спосіб це зробити — залишатися сильними, об'єднаними та бути впевненими у нашій відповіді», — цитує Столтенберга УНІАН.

Окрім того, генсек НАТО заявив, що міністерська зустріч організації домовилася про спільну присутність у країнах на східному фланзі Альянсу. Столтенберг, зокрема, зауважив, що йдеться про присутність «наземну, а також у акваторії Чорного моря». Деталі щодо функціонування та кількості цих сил, як очікується, будуть оголошені згодом.

Нагадаємо, що НАТО вирішило посилити країни-члени на сході Альянсу як реакцію на агресивну політику Кремля.

ДО РЕЧІ

Міністр оборони Хорватії генерал Дамір Крстичевич заявив у Брюсселі, що країна спрямує в 2018 році одну роту своїх бійців до Литви. Це буде її внеском у стратегію НАТО з нарощування могутності Альянсу в Балтійському регіоні.

Як повідомило видання Total Croatia News, міністр наголосив, що пріоритетом для нового консервативного уряду в зовнішній політиці буде всіляка допомога в проведенні військової реформи в сусідній Боснії і Герцеговині, а також

зміцнення позицій Загребя в Європейському Союзі та НАТО.

«Ми вважаємо, що нашим завданням є внесок у посилення Альянсу на сході континенту», — уточнив Крстичевич. На його думку, розширення НАТО в цьому напрямі буде гарантією миру та спокою в Балканському регіоні. Саме це не подобається в Москві, яка підбурює народ Чорногорії на протести проти вступу країни до НАТО.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

В Італії — перший пам'ятник захисникам України

Ще один пам'ятник в честь захисників Незалежності України постав за кордоном. Цього разу в Італії в місті Удіне. Монумент (на знімку) зайняв своє місце біля храму, названого на честь святого великомученика Мина та преподобного Паїсія Величковського. А до його спорудження долучилася місцева громада, відгукнувшись на ініціативу священника Петру Парву.

Освячення пам'ятника відбулося за участю прихожан церкви, делегації з України та представників української діаспори. Безпосередньо освячувальну місію виконав з благословення Святейшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета голова Управління зовнішніх церковних зв'язків УПЦ КП, архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон.

Завершилися урочистості покладанням квітів до підніжжя пам'ятника та виконанням молитви «Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни», яку співали разом італійці й українці.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Млинів Рівненської області.
Фото надане автором.

А спекулювати навіщо?

Болгарія відмовилася платити Росії 23 490 доларів за так звані трофейні архіви, вивезені сталінським режимом із уже нібито братньої країни після закінчення Другої світової війни. Саме таку суму зажадала Москва від Софії за 23 500 сторінок копій цих, по суті, вкрадених документів. Як повідомляють болгарські ЗМІ, в оригіналах, що осіли в московських архівах, міститься важлива для істориків балканської країни інформація про болгарські військові репарації, виплачені згідно з Нейським мирним договором, підписаним в 1919 році після поразки Болгарії в Першій світовій війні, й інші втрачені для країни документи.

«У цих «трофейних архівах» є важливі історичні свідчення й часів Другої світової війни — роботу штабів болгарської армії, флоту та безліч інших важливих для країни документів», — повідомив журналістів голова Державного архіву Болгарії Михайло Груєв. За його словами, колеги із російського архіву наполягали, щоб Болгарія купила усього лише копії документів своєї країни, а потім обіцяли «поділитися» по-братськи й іншими частинами «трофейного архіву».

Олександр БІЛИК.

Японія може залишитися без АЕС

Губернатор префектури Кагошіма, яка постраждала навесні від сильного землетрусу, просить енергокомпанію Kushi Electric Power, що є оператором єдиної працюючої нині атомної станції «Сендай», призупинити реактори, аби здійснити додаткові перевірки на відповідність заходам безпеки.

Таку вимогу, як повідомило агентство Kyodo, новообраний у липні губернатор префектури Сатоші Мітадзono адресував президенту енергокомпанії Мітіакі Уріу. Він пояснив, що додаткові заходи перевірки необхідні через потужні землетруси в регіоні, які можуть повторитися. І хоча стихія тоді не вплинула на роботу АЕС, однак чимало мешканців краю висловлюють занепокоєння, що нові поштовхи можуть зашкодити працюючим реакторам. Тому вони просять провести додаткові обсте-

ження, щоб з'ясувати, яким може бути вплив сейсмічної активності на АЕС і як може протистояти йому енергетичний об'єкт, а також обстеження активних розломів навколо АЕС, що можуть стати причиною нових поштовхів.

Президент енергетичної компанії Kushi Electric Power пообіцяв дати відповідь на звернення громадян. Раніше повідомлялося, що працюючі перший і другий реактори станції буде зупинено для планової перевірки в жовтні та грудні нинішнього року.

У Японії заборонити експлуатацію працюючої АЕС можна тільки за рішенням суду. Однак після того як реактори буде зупинено на плановий ремонт, місцева влада може вимагати додаткової перевірки, оскільки вона має право не дозволити відновлення експлуатації станції після ремонту, якщо не буде переконана в досягненні повної безпеки АЕС.

«Сендай» стала першою і поки що єдиною працюючою атомною станцією після повної зупинки всіх ядерних об'єктів. Її два енергоблоки перезапущено рік тому. Потужність кожного становить 890 МВт.

На сьогодні дозвіл на перезапуск атомних реакторів Комісія з ядерного регулювання надала

ДОВІДКОВО

До катастрофічного землетрусу, цунамі та аварії на АЕС «Фукушіма» 2011 року на атомну енергетику в країні припадало майже 30%. Нині японський уряд прагне перезапустити ті станції, які відповідатимуть додатковим посиленням правил безпеки. До речі, АЕС «Сендай» успішно пройшла таку перевірку.

п'ятьма реакторам: двом на АЕС «Сендай», двом на АЕС «Такахама» та одному на АЕС «Іката». Однак реактори АЕС «Такахама» зупинено за рішенням суду, який вважає їх недостатньо безпечними. Реактор АЕС «Іката» ще не приступив до експлуатації.

Якщо реактори за рішенням суду буде зупинено, японська енергетика знову залишиться без

атомної електроенергії. Японська економіка вже мала досвід життя без атомної енергетики, востаннє цей період становив два роки — з вересня 2013 року.

Сьогодні японські енергокомпанії подали заявки на відновлення роботи 21 реактора на 14 станціях.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

Узбекистан агітує проти примусової праці малолітніх

В Узбекистані ведеться системна робота з імплементації міжнародних трудових стандартів у національну правову систему. Конституція та закони Узбекистану проголошують добровільність праці основним принципом державної політики в сфері зайнятості населення.

Примітно, що при Федерації профспілок Узбекистану функціонує унікальний у своєму роді суспільний інститут — Координаційна Рада з питань дитячої праці, діяльність якої вже визнано міжнародними партнерами країни. До її складу входять представники Федерації профспілок, Міністерства праці, Торгово-промислової палати, інших міністерств і відомств, а також інститутів громадянського суспільства.

Основною метою Координаційної ради є об'єднання зусиль державних органів і інститутів громадянського суспільства, спрямованих на реалізацію національних і міжнародних трудових стандартів, а також участь у розробці та реалізації національної політики у цій сфері.

З цією метою, починаючи з 2013 року, за сприяння Міжнародної організації праці (МОП) щорічно проводяться міжнародні й національні моніторинги у сільському господарстві. Спостереження підтвердили, що в Узбекистані вживаються дійові заходи і проводиться широка інформаційна кампанія з забезпечення трудових прав учасників збирання бавовни. Зокрема, міжнародними експертами у позитивному ключі відзначено високу поінформованість усього населення про свої права.

Цього року в Узбекистані за участі експертів Міжнародної організації праці проводиться Аналіз системи заходів (АСЗ) з дотримання основоположних конвенцій МАП. У рамках АСЗ вивчається діяльність міністерств, відомств і недержавних некомерційних організацій, а також їх територіальних і місцевих підрозділів із впровадження міжнародних стандартів праці.

Опираючись на успішний досвід 2015 року, продовжує функціонувати Механізм зворотного зв'язку з населенням, створений Федерацією профспілок і Міністерством праці, для забезпечення необхідною інформацією й урегулювання звернень про порушення трудових прав громадян.

З метою забезпечення вільного наймання збирачів бавовни Координаційною радою з питань дитячої праці видані «Рекомендації зі створення сприятливих умов для збирачів і організованого проведення збирання врожаю бавовни 2016 року».

Водночас розроблено Концепцію інформаційно-роз'яснювальної кампанії з підвищення поінформованості населення республіки з національних і міжнародних трудових стандартів, відповідно до якої по всій республіці розміщені банери, пости й флаери, а також забезпечена передача в ефір аудіо- і відеороликів про недопущення дитячої та примусової праці.

За матеріалами Ради Федерації профспілок Узбекистану.

Завершилася масштабна реконструкція кардіологічного відділення лікарні у Новій Каховці. Тут повністю замінили мережі, побутове та сантехнічне обладнання, придбали нові меблі, відремонтували палати і кабінети лікарів, *передас наш власкор Сергій Яновський*

У Рівному планують установити пам'ятник Георгію Косміаді, відомому благодійнику, архітектору, актору, режисеру, художнику, вчителю-новатору. Він прожив тут майже чверть століття, викладав малювання, креслення, каліграфію в п'яти гімназіях міста (українській, польській, російській, єврейській). На пам'ятник з міського бюджету виділять півмільйона гривень, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Депутат зрушує «Олімп» у бік людей

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Моя програма-мінімум — щоб місто і область домовилися з університетом, запропонували такі умови, щоб ПНУ погодився передати «Олімп» місту. Для мене принципово, щоб у спорткомплексі відновилися всі секції, які були там раніше, в середині 2000-х: бокс, вільна боротьба, греко-римська боротьба, фрістайл, гімнастика, важка атлетика», — заявляє депутат.

Спорткомплекс «Олімп» розміщено на те-

ДОВІДКОВО

32-річний Андріан Волгін воював у складі батальйону «Донбас», пройшов Іловайський котел, був поранений. Наприкінці жовтня 2014 р. втік з госпіталю і самотужки поїхав на схід визволяти з полону побратимів. У Донецьку потрапив у полон, де провів 46 днів, і був звільнений у результаті обміну на початку 2015-го. У жовтні 2015 р. обраний депутатом Івано-Франківської міської ради від партії БПП «Солідарність». Активний учасник громадської ініціативи проти забудови відпочинкової зони навколо міського озера.

риторії виборчого округу Волгіна. «Сьогодні приватний «Олімп», поза тим, що формально належить ПНУ, працює як комерційна структура — вони собі заробляють гроші. Ну, проводять студентські заняття. А все решта — плати і плати. А раніше ж заняття для спортивних клубів міста були безплатними», — додає він.

На відчайдушну акцію депутата штовхнуло кількамісячне ігнорування владою його ініціативи. Ще у лютому, виступаючи на колегії управління мо-

лоді та спорту ОДА, він попросив створити комісію з розслідування ситуації навколо «Олімпу». Відбулося кілька засідань комісії, на які приходили лише спортсмени, тож справа заглухла.

Два місяці тому міськрада підтримала депутатський запит А. Волгіна, в якому він просив доручити посадовцям виконкому провести переговори з ПНУ щодо купівлі спорткомплексу та пропонував виділити на це кошти за рахунок перевиконання міського бюджету. Та оскільки за цей час не було нічого зроблено, на сесії міськради минулої п'ятниці депутат попередив про суху голодовку і за два дні розпочав її.

Андріана Волгіна найбільше обурила відсутність у виконавчої влади та депутатів «ініціативи, бажання діяти, щось робити, щоб врятувати

«Олімп». Більше того, він переконаний, що «можливість викупити спорткомплекс для міста гальмує хтось на місцевому рівні».

З початком голодовки депутата справа дещо зрушила з мертвої точки. Міський голова Руслан Марцінків повідомив про офіційне звернення міської влади до адміністрації ПНУ з пропозицією придбати спорткомплекс у комунальну власність. Стало відомо про тристоронню

зустріч представників керівництва міста, області та університету, на якій вдалося домовитися про план дій щодо подальшого функціонування та розвитку спорткомплексу.

А. Волгін погодився розпочати поступовий вихід із сухої голодовки. Однак, за словами депутата, боротьба не припинена, вона переходить в іншу площину, цивілізовану. Та якщо він не побачить, що відбуваються змістовні

дії з боку міської і обласної адміністрації, то обіцяє радикалізувати свої акції, збирати людей.

Крім того, досі немає реакції на інше прохання депутата до правоохоронних органів — «перевірити на дотримання законодавства обставини переходу спорткомплексу «Олімп» у руки нечистоплотних бізнесменів».

Тарас ТКАЧУК.
Івано-Франківськ.
Фото Юрія ВАЛЬКА.

ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Прилади обліку — економія для сімейного бюджету

У Миргороді, що на Полтавщині, завершили облаштування житлових багатоповершкових приладами обліку тепла. Їх, за словами начальника відділу житлово-комунального господарства міськради Михайла Коркішка, встановили в усіх 127 таких будинках.

Комерційний облік тепла в курортному місті почали кілька років тому. Спочатку за кошти громади відповідними вузлами обліку обладнали споруди бюджетної сфери та соціальних закладів. А потім на умовах співфінансування з мешканцями профільне кому-

нальне підприємство подбало про забезпечення приладами обліку теплової енергії житлового фонду з централізованим опаленням.

При цьому мешканці згаданих «рукавичок» уже відчували реальну економію коштів. Згідно з результатами моніторингу, власники квартир у будинках, обладнаних вузлами обліку, стали платити за тепло на 20 відсотків менше. Облдержадміністрація рекомендувала скористатися досвідом миргородців і в інших населених пунктах регіону.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

Лічилники придбають за грантові кошти

Коштом Міжнародного банку реконструкції та розвитку 140 житлових багатоповершкових Херсона отримають прилади обліку тепла.

Комунальне підприємство «Херсонтеплоенерго» вже провело тендер серед виконавців проектних робіт, на черзі — придбання та встановлення лічильників. Директор КП Володимир Пенель розповів, що проектування вузлів обліку коштуватиме 300 тисяч доларів США в еквіваленті, а саме обладнання — ще 570 тис. дол. Якщо проблем із фінансуванням не виникне, то вже з початку наступного опалювального сезону мешканці згаданих 140 будинків платитимуть виключно за реально отримані гікалорії тепла, а не за послугу «взагалі».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Підпільний «авіазавод» надавав усі гарантії безпеки

У Запоріжжі викрили ціле ремонтне виробництво вертолїтних двигунів... у гаражі. До того ж співробітники СБУ знайшли навіть відремонтований тут — з усіма необхідними ліцензіями — потужний двигун на Мі-8. Деталі умільці крали на одному з відомих запорізьких підприємств. Окрім великої кількості запасних частин і комплектуючих для таких ремонтів (всі знахідки затягнули на 4 млн. гривень), оперативники побачили й інші цікаві речі. «Також були знайдені підроблені печатки комерційних структур, бланки, формуляри до авіаційної техніки, підроблені

сертифікати якості і апаратура, необхідна для виготовлення підроблених номерів авіадвигунів», — ідеться в офіційному повідомленні СБУ.

Цікаво, що замовникам ремонтів організатори обладнання казали, що всі роботи проведуть у заводських умовах. А тим часом працівники підпільного «авіазаводу» не мали ані відповідної кваліфікації, ані ліцензії на виконання таких операцій.

Утім, кримінальне провадження порушено лише за ст. 185 КК України (крадіжка).

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Буде транспортний зв'язок

До села Кримське, що на лінії розмежування, через постійні обстріли бойовиків дістатись часом неможливо. Після встановлення лінії розмежування єдина асфальтована автодорога, що вела у населений пункт, залишилася у «сірій» зоні. Мешканцям доводиться добиратися до Нижнього ґрунтового, яка стає непроїзною в негоду, а потім — до Кримського. Через бойові дії прокладання шляху тут не заплановане, але проблема вимагає негайного розв'язання. Обласна військово-цивільна адміністрація ініціювала проведення робіт зі зміцнення ґрунтового проїзду, що з'єднує Кримське Новоайдарського району з селищем Нижнім Попаснянського району.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Спочатку — асфальт, потім — дорога

У листопаді в Кровеці на Сумщині стане до ладу потужний асфальтобетон-

ний завод. Він важливий не лише тим, що на цьому підприємстві одержать роботу багато місцевих жителів. Пуску заводу чекають будівельники, котрі прокладають дорогу державного значення Шостка—Кролевець. Її довжина становить 34 км, а вартість робіт оцінена майже у 105 млн. грн. Саме для цього об'єкта й споруджують асфальтобетонний завод, бо діючі підприємства не можуть забезпечити необхідний обсяг будівельної суміші. Дорогу планували прокласти

до кінця нинішнього року, але через те, що будівництво підприємства з різних причин затрималося, її здадуть в експлуатацію у першому півріччі наступного року.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Хочуть «нокаутувати» чемпіона з боксу

Міністерство оборони України знову звернулося до суду з вимогою позбавити дворазового олімпійського чемпіона Василя Ломаченка земельної ділянки в Білгороді-Дністровському. Історія цієї тяганини почалася 2010 року.

Тоді Білгород-Дністровська міська рада ухвалила рішення про виділення спортсмену за заслуги 6,4 сотки під будівництво житлового будинку. Тепер Міністерство знову намагається повернути землю, звернувшись до Господарського суду Одеси. При цьому правоту боксера визнали суди всіх інстанцій, навіть Верховний. Документи на землю Василь оформив два роки тому, а судові спори з Міністерством оборони тривають уже п'ять років.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Продовжує ратну дідову справу

Прикладом служіння Україні, моральним авторитетом для курсанта Володимира Полякова є його дід і опікун Володимир Олександрович Поляков з Кропивницького. Він колишній військовий моряк, нагороджений медаллю «За бойові заслуги», грамотами Президії Верховної Ради СРСР та Верховної Ради України. Після закінчення сьомого класу Поляков молодший, який з раннього дитинства мріє стати військовим, вступив до Київського військового ліцею імені Івана Богуна, щоб продовжувати ратну справу свого діда.

На знімку: ветеран Афганістану Володимир Олександрович Поляков і його онук, курсант Володимир Поляков.

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

Іще одна вулиця носитиме ім'я Героя Небесної Сотні

Міськрада Жмеринки, що на Вінниччині, прийняла рішення про зміну назви вулиці Пролетарська: відтепер вона носитиме ім'я земляка Героя України Леоніда Полянського.

На початку міської магістралі вже встановили пам'ятний знак із новою назвою. З портрета усміхається знайомий багатьом чоловік, також там вказані роки його життя й загибелі, є також коротка інформація про участь у Революції Гідності, про присвоєння звання Героя України. Урочисте відкриття пам'ятного знака відбулося напередодні 51-ї річниці з дня народження Полянського — 24 жовтня.

Його життя обірвалося 20 лютого 2014-го від кулі «беркутівця» на вулиці Інститутській у Києві. Поранення в груди виявилось несуттєвим із життям. Лікарі не змогли врятувати відважного залізничника. Він працював в одному з виробничих підрозділів Жмеринської дирекції Південно-Західної залізниці. Брат Григорій протягом двох днів розшукував Леоніда. Знайшов

тіло у морзі на вулиці Оранжерейній у Києві. У вирі бурхливих подій тих днів не завжди була змога встановити особу поранених і загиблих, яких вивозили з Майдану. Поховали Героя у рідній Жмеринці на римо-католицькому цвинтарі. У нього залишилося двоє дітей: старша донечка й молодший син. Розповідають, що батько любив їх до нестями. На дні народження дарував однакові подарунки, які нагадують дітям про щасливі хвилини, проведені з батьком.

Під час Революції Гідності на столичному Майдані загинув іще один мешканець міста залізничників — підприємець майстер живопису Валерій Брезднюк. Його ім'ям також названо одну з вулиць Жмеринки.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Патрульних учили, як стати віртуозами

У Дніпрі стартував новий проект, мета якого — зробити з поліцейських водіїв-професіоналів, здатних не допустити ризикованих ситуацій на дорогах, що загрожують життям людей. Як зазначив керівник Автомобільної федерації України (AFU) Олександр Фельдман, важливо навчити патрульних «не входити в зону екстремального водіння». Завдання актуальне. За свідченням прес-секретаря Дніпровської патрульної поліції Олії Курочкиної, за рік роботи служби патрульні автомобілі стали учасниками 20 ДТП, пошкоджено вісім машин. І хоча, як запевняє прес-секретар, ДТП відбулися не з вини патрульних, аварій, можливо, вдалося б уникнути, якби поліцейські були «віртуозами доріг».

Кілька тижнів професіонали федерації навчали поліцейських (для початку було обрано кілька екіпажів) не стільки мистецтва водіння, скільки вміння знаходити правильні рішення в ситуаціях, які можуть стати причиною аварій. Днями на спортивному полігоні

учні складали іспит. Тренери наставники мають намір узятися за навчання поліцейських в інших містах країни. У Києві, наприклад, у ДТП побували вже 68% автомобільного парку нової поліції.

Керівники Автомобільної федерації вважають, що їм під силу навчити 10 тисяч патрульних.

Ольга ПЕРОВА.
Фото надане прес-службою патрульної поліції Дніпра.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...прийшли на допомогу дельфіну

У Скадовському районі Херсонщини люди дві години боролися за життя дельфіна. І перемогли! Мешканці курортного селища Лазурного побачили, що на берег Чорного моря штормові хвилі викинули молодого дельфіна. Тварина була надто слабка, щоб повернутися на глибину, тому очевидці, котрі самотужки нічого вдіяти не змогли, зателефонували на «101». На вимогу дельфінові терміново прибув підрозділ державної пожежно-рятувальної частини № 19 Скадовська, розповіла «Голосу України» фахівець сектору пропаганди ГУ ДС НС Херсонщини Галина Лисенко.

Двоє бійців ДПРЧ-19 надягли гумові костюми і намагалися на руках віднести ссавця подалі від суходолу. Але потужна течія й хвилі, яким знесилений «малюк» (завдовжки півтора метри) не міг опиратися, знову й знову повертали його на пісок. Лише за дві години борсання в холодній воді дельфін таки зумів віддалитися від берега на достатню відстань, щоб плисти у відкрите море.

Такі випадки на Чорноморському узбережжі Херсонщини бувають й раніше. Але врятувати вдається у кращому разі одного дельфіна з десяти. Адже

морські ссавці викидаються на мілководдя пораненими або втрачають орієнтацію через споживання риби, зараженої паразитами. І це для них — неминуча загибель.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото Дмитра РУЛИ.

...осінь і зима — час подбати про звірів

Дикі звірі, як і люди, непрості переносять глибоку осінь і сніжну зиму. Тому працівники Ужгородського держлісгоспу, який у межириччі Ужа, Латориці й Тиси займає понад сімнадцять тисяч гектарів, — відповідально готуються сприяти фауні пережити сніги й морози.

— Уже облаштовано дванадцять годівниць і солонічок для копитих тварин і десяток для фазанів, — каже директор держпідприємства «Ужгородське лісове господарство» Василь Кий. — Завершуємо заготовку загалом, адже нинішній жовтень, принаймні, показує, що зима буде тверда. Тож для підгодівлі звірам буде припасено до трьох тонн зерносушішеї і стільки ж кукурудзи в качанах, двісті кілограмів коренеплодів, чотириста пучків листяних порід, дві сотні зернових снопиків і понад півтори тонни сіна та триста кілограмів солі. Хоча держпідприємство мисливством не займається, але ми дбаємо про звірів — окрасу лісів і гір Ужгородщини.

За даними обліку мисливської фауни, на території держлісгоспу водиться півтора десятка голів карпатського благородного оленя, більше сотні косуль, понад вісімдесят кабанів, а також лисиці, борсуки, лісові коти, білки, куніці, зайці-русаки, кілька видів пернатих...

Велику увагу звірам приділяють лісники Великодобрянського лісництва, на території якого на 1736 гектарах розташовується зоологічний заказник. Ним по-господарськи дбайливо опікується лісничий Іван Помпель. А загалом в угідях лісгоспу мисливське господарство ведуть більше десятка мисливських товариств.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

ФОТОФАКТ

У столиці біля будівлі КМДА відбулася акція «Депутати, станьте Героями Дніпра», учасники якої вимагали припинити будівництво торговельно-розважального центру на станції метро «Героїв Дніпра».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

Протестна акція шахтарів Волині

Гірники Нововолинська вчора заблокували рух транспорту на магістралі М-07 Київ—Варшава біля міжнародного пункту пропуску «Ягодин». Своїми діями вони прагнуть привернути увагу до проблем із виплатою заробітної плати і фінансуванням будівництва шахти №10 «Нововолинська», відкриття якої має зняти соціальне напруження після неминучого в найближчій перспективі закриття шахт №1 і №9 «Нововолинських».

Максим СОЛОНЕНКО.

Проект «Сумська народна республіка» зазнав фіаско

Співробітники СБУ затримали в Сумах жінку, котра агітувала за створення «Сумської народної республіки» та її приєднання до «Новоросії». Антиукраїнські матеріали вона поширювала у соціальній мережі російського походження. «Працювала», як з'ясувалось, за гроші із «ДНР»/«ЛНР». Жінка була безробітною, тому влітку й пристала на пропозицію розбагатіти на популяризації сепаратизму. Кримінальне провадження стосовно неї зареєстрували за ч. 1 ст. 110 ККУ (посягання на територіальну цілісність і недоторканність України).

Володимир ЧЕРНОВ.

Житло учасникам АТО за півціни

Депутати Луцької міськради на черговій сесії прийняли Програму забезпечення житлом учасників бойових дій, інвалідів війни, які були призвані на військову службу по мобілізації для участі в проведенні антитерористичної операції, а також членів сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти військовослужбовців на 2017—2019 рр. Її загальний бюджет становить 96 млн. гривень, з яких 24 млн. будуть виділені з міської скарбниці. При цьому учасник повинен сплатити 50 відсотків вартості житла, 25% профінансують за кошти міського бюджету, ще 25% можуть бути профінансовані з інших джерел, передбачених законодавством. Щорічно планується забезпечувати житлом понад 60 сімей. Зауважимо: станом на 1 вересня 2016 року на квартирному обліку в Луцьку перебувають 193 сім'ї учасників бойових дій. Участь у Програмі учасників бойових дій та членів родин загиблих учасників АТО не зобов'язує їх відмовитися від забезпечення земельними ділянками на пільгових умовах у Луцьку і від перебування на пільговій квартирній черзі.

Вл. інф.

У Сновську горіла гімназія

Одна з найкращих у Чернігівській області шкіл-гімназій постраждала від пожежі. Повністю вигоріло приміщення їдальні, прибудоване до гімназії, комп'ютерний й музичний класи, кабінет англійської мови, що був обладнаний сучасним устаткуванням.

До пожежників сигнал про лихо надійшов після 17-ї години вчора. На місце оперативно прибули два відділення місцевого пожежно-рятувального підрозділу. Та оскільки горів не тільки дах їдальні — вогонь перекинувся і на покрівлю навчального корпусу, було викликано підмогу — відділення пожежників з Корюківки й Городні. Причиною лиха став вибух обігрівального котла.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Фото надане управлінням ДС НС у Чернігівській області.

У Кривому Розі, що на Дніпропетровщині, попрощалися із загибим воїном АТО Миколою Нічогою з позивним «Нож». 23-річний борець групи розвідки загону спеціального призначення загинув під Маріуполем під час виконання бойового завдання. На церемонії прощання були присутні сотні громадян, побратими бійця, котрі приїхали з передової. Криворіжці вишикувались у довгий живий коридор, жалобну процесію супроводжував оркестр. Загиблого поховали на Алеї героїв, *повідомляє наш власкор Олена Чернявська*

Розумна і економічно виправдана альтернатива

Оптимізація освітянської мережі має свої позитивні і негативні сторони. Однак дедалі більше сільських громад погоджується з тим, що витрати на навчання кількох десятків (а інколи й менше) дітей в місцевих школах несумірні з тим рівнем знань, які вони отримують.

При тому, що на утримання таких шкіл з державного та з місцевих бюджетів витрачаються значні фінансові ресурси, рівень знань учнів деяких сільських шкіл далекий від бажаного. А по-іншому й бути не може. Адже тримати повний штат учителів у таких закладах нереально. Вкладати величезні кошти у створення належних умов — теж. Що й казати про комп'ютеризацію, позакласну та позашкільну роботу. Тому батьки школярів поступово погоджуються з тим, що опорні школи, принаймні — на недалеку перспективу, розумна і економічно виправдана альтернатива.

У Голованівському районі в цьому напрямі працюють із подвоєною енергією. Зокрема, в реконструкцію Побузької загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів, яка нещодавно стала опорою, тут заплановано вкласти понад 10 млн. грн. Як зазначає голова Голованівської райдержадміністрації Олег Голімбієвський, після реконструкції в школі матимуть можливість навчатися 900 учнів (на сьогодні — менш як 700).

За інформацією Кіровоградської облдержадміністрації, другий корпус Побузької ЗОШ був введений в експлуатацію ще 1989 року. Починаючи з 2001-го це приміщення не функціонувало. Тож капі-

тального ремонту потребують десять навчальних класів, актова та спортивна зали, майстерні тощо.

«Діти мають навчатися в комфортних умовах і мати можливість отримувати якісні знання, — переконаний і голова ОДА Сергій Кузьменко. — Тому ми спрямовуватимемо на підтримку наявних та створення нових опорних навчальних закладів кошти з Державного фонду регіонального розвитку, а також ресурси, що акумулюватимуться у місцевих бюджетах. У Побузькому ми також плануємо створити такі умови, щоб батьки були зацікавлені привозити сюди дітей на навчання з навколишніх сіл».

Як зазначає чиновник, у таких школах не лише організоване гаряче харчування, функціонує спортивна зала і діти мають можливість займатися фізичною культурою та

спортом. Головне, що тут є викладачі всіх напрямів, які на високому професійному рівні можуть дати дітям якісні знання.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Голови Кіровоградської ОДА Сергій Кузьменко та Голованівської РДА Олег Голімбієвський (праворуч) під час робочої поїздки до Побузької ЗОШ.

Фото прес-служби Кіровоградської ОДА.

Держава в кошику

Кабінет Міністрів запропонував українцям перелік товарів, котрі можуть увійти до споживчого кошика, щоби проіснувати. І які можна хоч якось впихнути у мінімальні зарплати та пенсії і то, у більшості випадків, навряд чи, заважаючи на комунальні тарифи. Злидненій мінімальної зарплати до того ж вистачатиме лише на 48 % закладеного у жебрацький кошик, який розраховано на взяті за основу три тисячі гривень. Більшого, за визначенням уряду, не дозволяє бюджет.

Навіть з огляду на деякі новачки, вміст споживчого кошика — мізерний і прилизливий для українців. Запропонований набір іде врозріз із розмовами про євроінтеграцію, а тим більше про європейський спосіб життя, і ставить під сумнів тезу, що свободи і добробут людини є найголовнішими цінностями для держави. Українцям залишається лише посміятися над тим, за кого влада їх має. Плакати над своєю злидненістю громадянам держави, яка прямує до об'єднаної Європи, якось не гречно.

Тож як мають прожити наші громадяни наступний рік із цим споживчим кошиком, який набагато убогіший за той, який пропонують у будь-якій європейській в'язниці? Передусім за переліком продуктів споживання. Тепер українець за рік може з'їсти 16 кілограмів яловичини, зате баранину і крольчатину з дозволеного прибрали. Птиці можна спожити 14 кілограмів замість 12 до цього і випити 60 кілограмів кефіру замість 65 літрів молока. Від такого життя люди дедалі більше покладаються на Бога, а не на владу, розуміючи це, вона збільшила споживання риби з 2,5 до 9,5 кілограма. Пости ж бо. З'явилися у списку й атрибути розкоші. Тепер можна випити 400 грамів чаю, 500 грамів кави у зернах, на солі можна пошикувати аж на три кілограми.

Тепер значно ефектніше

і принагідніше виглядатимуть й українські жінки, бо якщо раніше одну пару чобіток їм прописували на п'ять років, що створювало велику кількість робочих місць для шевців у майстернях із ремонту. То тепер одну пару можна зносити за три роки. Жіночих трусів — аж шість на рік, погодьтеся, проти п'яти на два роки — це розкіш. Колгот — аж дев'ять пар на три роки, проти ганебних шести пар на два. Комбінацію можна поміняти на майку, світ моди невпинно змінюється, але носити доведеться знову дві і чотири роки. Більше того, минулоріч такого предмета гардероба, як жіночі брюки, взагалі не було. Тепер добробут зріс настільки, що жінка спокійно може мати одні штани на чотири роки, не підриваючи при цьому економіку держави. У пальто в кількості один екземпляр пані могли «вишивати» сім років, поліруючи маршрутки і вагони метро, тепер же його можна спокійно замінити на куртку на синтепоні і п'ять відведених років промайнуть, як мить.

Поліпшується і якість літнього взуття, бо колись одні черевички пропонували носити півтора року, а тепер аж два. Якщо ж взяти до уваги ще й 10 пар шкарпеток, у яких можна відходити рік, а пенсіонерам аж два роки, то турбота держави мало не викликає сльози. Зглянулися і на чоловіків, замінивши їм електробритви на безпечні

леза, причому один станок на сім днів. Вітчизняних електробритв давно нема, а японські у магазинах — за ціною героїну. І найголовніше у цій ванній колекції, що рушником тепер можна користуватися шість років, а не вісім, як колись, що дуже зручно. Хоча рушник прописаний лише один. Можна порозкошувати і зубними щітками. Погодьтеся, чотири щітки на рік, за відсутності коштів на стоматолога, навіть забагато.

Зате зменшили обсяги використання вати з 1700 грамів до 1000 на рік. Зросла норма вживання парацетамолу та анальгіну, проте шезли з рекомендованого йод, зеленка та перекис водню. Але з'явилися протизапальні німесулід та ібупрофен, яких раніше не було і яких тепер можна випити аж 30 і, відповідно, 50 пігулок на рік. Це аж коли вже дуже скрутити, о ось вітамінів і гірчичників відтепер нема, у випадку ж високої температури можна вжити лише 20 пігулок, а раніше було 50. Але ж тепер можна розсмоктати 90 капсул корвалменту, якого раніше не було взагалі, і 50 штук валідолу замість 17. За такого ставлення до найнезаможніших серцеві ліки обов'язково треба мати про запас.

Що не кажіть, а образ країни, яка щодня стає європейською, відтепер буде помітний навіть на вулицях. Нашим людям з кошика тепер можна буде підстригатися аж шість разів на рік замість чотирьох. Проте до приїжджих з об'єднаної Європи не слід надто наближатися за падіння норми споживання холодної води з 3,2 кубометра на місяць до 2,4 кубометра, а гарячої — з 2,4

до 1,6. Норми споживання електроенергії також скорочено зі 110 кіловат-годин до 90. Газу — з 10,4 кубічного метра до 4,4. Україна дедалі більше стає енергоекономічною, проте риба буде недосмаженою. Врешті суші — теж їжа, он як довго живуть на них японці. До речі, у нашому українському кошику жодної згадки про ритуальні витрати.

Також великою дірою у кошику є проблеми молоді, яку важко буде змусити ходити, як у Північній Кореї, у двох бюстгальтерах на рік. Проте молодих має тішити той факт, що пенсіонери змушені будуть носити їх чотири роки. Ще вони мають навчитися купатися в одних плавках чотири роки, але ж раніше треба було відплавати аж 10, як тепер пенсіонерам. Але це байка. Не закладено у споживчий кошик норми з дитячого одягу і взуття, зрозуміло, дитячі іграшки є предметами недозволеної розкоші, але ж памперси потрібні щотижня пачками, як і постільна білизна, дитячі каші, які аж ніяк не входять у закладені чотири кілограми борошна. Не подбавши про молоді сім'ї та їхніх дітей, треба було принаймні закласти у кошик презервативи. Можливо, розрахунок на те, що молодь у нас сильна, мужня, вона воює на фронті і якось проживе без нас і нашого ганебного споживчого кошика. Якщо не тут, то деінде.

А якщо серйозно, то, може, досить ганьбитися і, зважаючи на нашу злидненість та економічну безпросвітність, перестати напрацьовувати такі явки з повинної у своїй державній неспроможності. Або хоча б поставити формувати споживчий кошик людей без гомору і садистських нахилів.

Сергій СУЛИМА.

Запустили ракети класу S-6-A

У рівненському підлітковому клубі «Омега» відбулися змагання з ракетомодельного спорту — запуск ракет класу S-6-A, які виготовили вихованці клубу. Перемогу здобули Дмитро Данилюк та Данііл Садовник. Друге і третє місця вибороли відповідно Олег Данилюк та Всеволод Стахнюк, Станіслав Полеха та Іван Нестеренко.

Олександр ДЖИГИРЕЙ.

Рівне.

Студентів відправили на канікули

Вчена рада Сумського педагогічного університету прийняла рішення оголосити канікули. Вони триватимуть орієнтовно до понеділка 7 листопада. Студенти відпочиватимуть через холоднечу в аудиторіях та кімнатах гуртожитку. Незважаючи на низьку температуру, опалювальний сезон для навчального закладу так і не розпочався. Тим часом користуватися електричними обігрівачами майбутнім педагогам заборонили. Щодо цього в університеті було навіть видано спеціальний наказ.

Митники поповнюють бюджет

Як повідомляють у головному управлінні Державної фіскальної служби на Сумщині, протягом трьох кварталів нинішнього року «правоохоронна діяльність Сумської митниці ДФС була зорієнтована на здійснення пошукової роботи». Загалом відкрито понад 500 справ про порушення митних правил на суму 30,8 млн. грн. Митники стягнули з винних 3,2 млн. грн. штрафів. Це учетверо більше, ніж за такий само минулорічний період. Ще 4,4 млн. грн. штрафів накладено через суд. Служителі Феміди також ухвалили рішення щодо конфіскації предметів правопорушень на суму майже 4,5 млн. грн.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

На День пам'яті спочилих — вихідний

Першого листопада значна частина закарпатців ушановує пам'ять спочилих. Ця традиція, підтримувана місцевими римо-католиками, прийшла в область із Західної Європи. А зі здобуттям Україною незалежності відзначається офіційно майже повсюдно. Насамперед — у низинних районах. Розпорядженням облдержадміністрації керівникам міст і районів рекомендовано перенести робочий день із понеділка, 31 жовтня, на суботу — 29-го. Тобто і неділя 30-го, і понеділок — останній день жовтня, і вівторок — 1 листопада будуть вихідними. Робочий день перенесено, щоб закарпатці мали змогу запалити свічки на могилах і відправити панахиди.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

ПОДРОБИЦІ

Висновки
з мелітопольської
стрілянини
не перестають дивувати

«Голос України» уже повідомляв про мало не чиказькі розбірки у Мелітополі. Там у результаті перестрілки під ранок неділі двоє загинули, і ще двох із важкими пораненнями госпіталізовано. Запорізькі правоохоронці не бачать у тому ніякої біди. Зокрема, керівник Нацполіції в області, який щойно пішов із посади, генерал Віктор Ольховський побачив у стрілянині лише побутове підгрунтя (не поділили дівчину). І ось заява прокурора області Валерія Романова: «Це не бандитські «розбірки» — це банальне хуліганство молодих людей, які раніше не були судимими і до кримінальної відповідальності не притягувалися». Прокурор також назвав імена загиблих — обидва вихідці з Кавказу, грузин та вірменин.

За інформацією СБУ, шестеро молодих людей, починаючи з 20 години суботи, розпивали спиртне в кафе «Джоркер». О третій ранку почалася їхня сварка зі стрільбою. Стріляли з трьох пістолетів — двох перероблених під патрон 9 мм і бойового «Чезету». Цікаво, що станом на вівторок підозр у скоєнні злочину не вручено нікому...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

Сімейні інтриги між
сестрою та братом
дісталися Франції

Повідомлення про викрадення у Франції рівнянки та її доньки надійшло на спецлінію «102» близько четвертої ранку. 37-річний житель Рівненського району розповів поліцейським, що його 34-річна рідна сестра (мешканка Рівного) через Інтернет познайомилася з іноземцем. Тиждень тому вона з 16-річною донькою виїхали у Францію до майбутнього чоловіка-вітчима. Та останній забрав нібито їхні паспорти, утримує у передмісті Парижа та вимагає за них дві тисячі чотирьох євро.

Поліцейські Рівненського районного відділення упродовж декількох годин сконтакували з консульством України у Франції, Міністерством закордонних справ, Інтерполом і французькими колегами, які допомогли відшукати рівнянок. З'ясувалося, що їхньому життю нічого не загрожувало, а про своє викрадення дізналися від правоохоронців.

Достеменно відомо, що у такий спосіб брат хотів повернути сестру з плеємницею на батьківщину, повідомили у відділі комунікації ГУ Нацполіції у Рівненській області.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Депутати міськради
не хочуть боротися
із кіберзлочинністю

Управління СБУ на Сумщині звернулося до Сумської міськради із проханням про фінансову допомогу. Зокрема, гроші потрібні на придбання паливно-мастильних матеріалів та на боротьбу із кіберзлочинністю. Звернення розглянули на засіданні планово-бюджетної комісії. На пальне 200 тис. грн. депутати вирішили виділити, а на подолання правопорушень у комп'ютерно-інформаційній сфері — ні. Бо тоді вийде, що рубають гілку, на якій і самі сидять. У міськраді також використовуються неліцензійні програми, і що буде, коли силовики почнуть використовувати це негативне явище? На легалізацію програмного забезпечення Microsoft міськраді потрібно майже мільйон гривень на рік, але виділяти кошти почнуть лише з наступного року.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

могли одружитися», — написав він.

Усе просто: написати листа можна й російською мовою, адже це ООН. Відправити на електронну поштову адресу ООН — un231@outlook.com. Щоправда, попередив Алекс, доведеться сплатити невеликий податок — кілька сотень доларів. Надія знову не виконала його прохання і він розлютився не на жарт. Написав їй грубо: «Ти! Надішли гроші!». Це стало останньою каплею, й Надія вирішила зупинитися. Все одно шахрай не зізнається, що він — шахрай!

Післясмак
віртуальних
стосунків

Ім'я та прізвище, під яким шахрай листувався з Надією (Dayen Port Alex), насправді не належить жодній людині, показав пошук у системах ідентифікації людини WebMii та Pipl. Пошук електронної поштової адреси, яку надав Алекс як нібито з ООН (un231@outlook.com), на офіційному сайті Організації Об'єднаних Націй та в системі Pipl не дав результатів.

«А що я втратила? Тільки отримала! Попрактикувалася в англійській мові, отримала багато компліментів», — каже Надія.

В Інтернеті чимало подібних історій. З'ясувалося, що дуже багато жінок, незалежно від їхнього віку та країни проживання, було обдурено за подібною схемою. Історія одна й та ж сама: військовий (бо це значить, що він надійний), одинокий, вдівець, має дитину, нині він у гарячій точці. А тут уже заляжно, де є військові конфлікти: Сирія, Афганістан, Нігерія й так далі.

Факт — ваш «коханий» по листуванню ніколи не називає вас на ім'я. Лише пестливо: «моя королева», «дорога, мила», «сонечко». Можливо, це тому, що шахрай використовує шаблони відповідей та запитань. Це можна легко перевірити: скопіюйте якесь його повідомлення й направте в пошук Google. Часто можна помітити, що «любий» не відповідає на конкретно поставлене запитання його «королеви». Його сторінка в соціальній мережі зазвичай створена не більше року тому. Гроші починає просити через два тижні чи місяць після знайомства. Фотографії, які використовує шахрай, іноді є реальними знімками військових, які засвітилися в мас-медіа. Щодо

дзвінків по скайпу, то існує думка, що це вже готові записи, з вами не розмовляють у реальному часі. До речі, якщо у вас є підозра, що ваш співрозмовник — насправді зображення людини з відеозапису, попросіть його помахати вам рукою. Звучить божевільно, проте відеозапис вам точно рукою не помахає.

І Надія інтуїтивно відчувала, що краще не розмовляти по скайпу. Хто знає, можливо її зображення теж би записали й використовували для обдурення — тільки вже чоловіків.

Мережа «Алексів»

Що цікаво, Надія знайшла у Facebook ще одного Алекса (Alex Davenport), який має історію, схожу на її «коханого». Теж симпатичний військовий, вдівець, з Нью-Йорка, а нині живе в Кабулі, Афганістан. Його сторінку в Facebook створено місяць тому. Він має два фотознімки у своїй сторінці, й обидві система зворотного пошуку знімків TinEye визначила як підробку й подала повідомлення на подібні фото. Виявилося, що зображення цього чоловіка під різними іменами гуляє Інтернетом, і шахрай ним користується, щоб створити історію чергового «Ромео». Кіберзлочинця важко зловити за руку. І хоча в структурі української міліції є підрозділ, який бореться з кіберзлочинністю, Надія, за її словами, точно туди не пішла б. Бо як допоможуть? Хіба що посміються. «Алекс — це реальна людина, не комп'ютер. Він активно вмикався в діалог і реагував на мої репліки. У мене склалося враження, що у них там цілий офіс професійних мацо, які з 9 ранку до 18 години вечора намагаються обдурити жінок за допомогою романтики. В останніх повідомленнях від Алекса звучав відчай. Мабуть, він отримав догану від керівництва за те, що так і не виманив з мене гроші», — сказала Надія.

Важко й боляче розуміти, що листуєшся з шахраєм, для якого високі слова про кохання — лише засіб заробити. Проте Надія стверджує, що їй не шкода тих жінок, яких обдурили «Алекси». Адже такі пані й самі підсвідомо знають, що подібне кохання — брехня, проте продовжують вірити, бо їм цього дуже хочеться...

Марія ХІМИЧ.
На фото: аферист під ім'ям Alex Davenport.
Фото з мережі Інтернет.

плата в місяць становить близько 60 американських доларів. Заощаджень немає. В неї двоє дітей, яких треба прогодувати. Проте Алексу все одно, де «його королева» візьме гроші й він гне свою лінію. Обіцяє повернути гроші відразу, коли отримає доступ до свого банківського рахунка. Продовжує засипати Надію красивими словами про кохання і малює, як вони житимуть однією щасливою сім'єю.

Затим Алекс диктує, що Надія має надіслати гроші через систему MoneyGram. І називає назву країни... Лондон! Не Великобританія чи Англія! Ім'я та прізвище отримувача — Алекс Браян. Тобто це просто сполучені імена «закоханого військового» та його «сина»! Жодних справжніх паспортних даних люб'язний співрозмовник не надав. Надія обіцяє надіслати гроші в найближчий понеділок. Вона розлючена, що її «Ромео» вимагає від неї гроші й пише йому відповідне повідомлення. Проте Алекс запевняє, що її страхи про інтернет-шахраїв безпідставні, й він кохає її всім серцем.

Жінка вирішує й собі погратися з Алексом і пише йому, що вона, як медсестра, вирішила поїхати на війну, яка триває в Східній Україні. Алекс благає, щоб вона цього не робила. Невдовзі Надія відписала Алексу, що її не найняли на роботу як військову медсестру, бо вона має погане здоров'я. Алекс продовжує тиснути щодо грошей. Знову диктує MoneyGram, країна Лондон та адресат Алекс Браян. Він цікавиться, скільки грошей може надіслати Надія. Вона обіцяє надіслати 100 доларів. Потім Алекс пропонує як варіант надіслати гроші вчитель Браяна Eric Dorgbe-то, в країну... Гана.

Для довідки: Республіка Гана розташована в Західній Африці. Офіційна мова: англійська. Це соціально бідна країна, хоча має золото, алмази, нафту та інші корисні копалини.

Алекс пояснив, що вчитель перебуває в Гані за шкільною програмою. У Facebook є сторінка цього «вчителя», яка існує менше року. На фото — чорношкірий молодий чоловік у скромному костюмі на фоні бідного кварталу. Можливо, це і є наш «Ромео».

Надія розуміла, що її обдурюють і не надіслала гроші. Вона написала Алексу, що її поклали до шпиталю через важке захворювання. «Закоханий» поспівчував і продовжив гнути свою лінію: гроші для «сина».

Нова причина
надіслати кошти

Алекс образився, що Надія не надіслала нічого, не виявила свою материнську любов. Та трохи згодом відтанув. «У Сирії так небезпечно! Чи можеш мене звідси забрати? Тобі лише треба написати листа до ООН із проханням відпустити мене до тебе, моєї нареченої, щоб

Алекс Браян із країни Лондон

Як шахраї під виглядом палких закоханих виманюють гроші у жінок

«Привіт, моя королево. Як справи?» — чи хоч одна жінка відмовилася б почути це з вуст чоловіка, який їй подобається? Мабуть, жодна. Жінка готова слухати компліменти й слова про кохання-зітхання і тоді, коли їй 18, і тоді, коли вже краще про вік не згадувати. Цим і користуються шахраї в Інтернеті, які під маскою геоя-коханця починають вимагати у довірливих жінок гроші, й в більшості випадків їх від них і отримують. Мені написала лист мешканка Житомира Надія Крижанівська (ім'я та прізвище змінено з етичних міркувань), яка просила про допомогу. «Я листуюся з американським військовим, який нині служить у Сирії. Він просить переказати гроші для свого сина, котрий проживає в Лондоні, в школі-інтернаті. У цього хлопчика скоро день народження, і гроші маю переказати в найближчий понеділок. Що маю робити? Допоможіть розібратися!» — прохала вона.

Палке кохання
нізвідки

Надії Крижанівській — 41 рік, в неї двоє дітей. Працює медсестрою в одній з лікарень Житомира. Розлучена. «Кохання приходить завжди несподівано, ми чекаємо занадто довго, втрачаємо надію, і ось — на! Не так, як мріялося, але воно прийшло до мене. Справжнє, глибоке, захопивши всю мене до останку... Я дивилася коханням в обличчя (а воно має обличчя, так) і танула від однієї тільки можливості зануритися в солодке почуття. Дуже хотілося розслабитися. Часом я так і робила... Тоді я отримувала насолоду від спілкування, незрівнянну з фізичними втіхами! Це насолода від втілення потаємних мрій, від того, що ти — головна героїня чарівної казки», — зізналася Надія. Уперше він написав їй у серпні цього року. На її електронну адресу надійшов лист від незнайомого Алекса. Він повідомив жінці, що побачив її фото у профайлі Agent.ru, його вразила її краса, тому й вирішив написати.

«Мені 49 років. Я — самотній батько, виховую сина, який багато значить для мене. Я просто хочу зустрітись з тобою і дізнатися більше про твоє життя», — стверджував Алекс. Надія відповіла, й розпочалася приємне листування.

Жаліслива історія

Інтернет-знайомий розповів про себе. І його історія відразу викликає співчуття: «Моя дружина загинула в автокатастрофі чотири роки тому. Вона була лікарем і справжнім ангелом для мене. Нині я сам виховую 15-річного сина Браяна, який вчиться в школі-інтернаті. Я живу у Великобританії, проте нині служу у Дамаску, Сирія, в складі миротворчої місії ООН. Мій батько — американець, мати — англійка, я єдина дитина в сім'ї. Я втратив своїх батьків, коли був дуже молодий, і для мене було важко здобути освіту. В дитинстві я був дуже щасливий, бо моя мама була чудовою, турбувалася про мене, проте, на жаль, це тривало недовго». На завершення Алекс запевнив, що він простий і легкий у спілкуванні, вірить у Бога та має серйозні наміри.

Любов у скайпі

Новий знайомий запропонував продовжити листування в скайпі. Надія погодилася. Він розпитував про її сім'ю, дітей та

роботу. Надія перекладала повідомлення Алекса за допомогою Google translate, іноді він надсилав вже перекладені російською мовою свої повідомлення. Його тексти англійською мовою часто були граматично неправильні. Надія відчувала, що щось тут не те, запитувала Алекса, хто він насправді, проте співбесідник гнув своє: військовий, одинокий, шукає собі дружину й так вийшло, що закохався в Надію, побачивши її фотознімок. Він намагався їй подзвонити та поговорити в скайпі, проте Надія цього не бажала і збивала відеодзвінок. Її влаштовувало лише листування. Він надіслав свою фотографію. Одягнений у військову форму симпатичний чоловік середніх років. Надії він сподобався. Алекс сказав, що йому потрібно відслужити ще три місяці й він приїде до Надії в Україну, щоб побачитися, а потім і одружитися. Надія помітила, що часовий пояс (скайп показує нинішній час у твого співбесідника) в Алекса постійно змінюється. Хоча за легендою він у Сирії, яка з Україною в одному часовому поясі. Жінка запитала його про це, на що він відповів, що так робить... Бог. А потім зник на добу, нібито мав військове завдання.

Син, який чекає
на подарунок

Під час листування, через два тижні, Надія запитала Алекса, коли в нього і його сина дні народження. Виявилося, що в сина вже зовсім скоро.

Алекс передавав привіти від свого сина, писав, що Браян цікавиться нею і сподівається, що вона стане його матір'ю. Він надіслав і відеоповідомлення від Браяна. Син був молодим симпатичним... арабом. Потім Алекс нагадав, що в Браяна незабаром день народження. Проте Алекс не може йому надіслати гроші, бо його рахунок у банку заморожено, бо він нині в Сирії. Алекс просить Надію надіслати кошти для Браяна, тим більше, що він уже вважає її своєю матір'ю. Скільки може, щоб вистачило хлопцю на подарунок і вечірку з друзями. Надія шокована. З одного боку, жінка хоче допомогти чоловіку, який практично незнайома людина просить у неї гроші? Вона написала, що її зар-

На розвиток нашого природно-заповідного фонду Німеччина виділяє 14 млн. євро

Пріоритет — Карпатському регіону

Семінар щодо звіту початкового етапу проекту «Підтримка природно-заповідних територій України», на якому детально обговорено стан та перспективи використання німецької фінансової допомоги для розвитку заповідників та національних природних парків в Україні, проведено в Міністерстві екології та природних ресурсів України.

Передовсім слід нагадати, що Верховна Рада України 3 лютого ратифікувала угоду між урядами України та Федеративної Республіки Німеччина про фінансову співпрацю у рамках проекту «Підтримка природно-заповідних територій України». Отримувачем коштів у сумі 14 млн. євро, які виділяє німецький Банк розвитку KfW, визначено Мінприроди України.

Головна мета проекту: поліпшення стану управління й успішності відібраних заповідників та національних природних парків, поглиблення їхньої співпраці із місцевими громадами і підвищення рівня сприйняття необхідності збереження природно-заповідного фонду у суспільній свідомості.

Насамперед передбачається спрямувати кошти на фінансування заходів із розвитку інфраструктури та зміцнення матеріально-технічної бази на восьми об'єктах природно-заповідного фонду в Карпатському регіоні. А для підтримки територіальних громад, які розташовані в зоні їхньої діяльності, буде виділено 1,2 млн. євро.

Офіційно реалізація проекту розпочалася нинішньої весни і триватиме шість років — аж до квітня 2022-го.

Буде позитивним результатом — будуть інвестиції

З вітальним словом від імені міністра екології та природних ресурсів України Остапа Семерака виступив директор департаменту із питань заповідної справи Мінприроди Ігор Іваненко. Він наголосив на винятково важливій ролі реалізації цього проекту для розвитку заповідної справи в Україні та висловив щире вдячність уряду Німеччини й німецькому Банку розвитку KfW за життєво важливу для справи збереження української природи фінансову підтримку. А менеджер проектів департаменту з енергетики та природних ресурсів німецького Банку розвитку KfW Франк Мьоршель підкреслив: на жаль, у Німеччині надання Україні фінансової допомоги в галузі охорони природи не є пріоритетом. І тому надзвичайно важливо досягти відчутних позитивних результатів у розвитку та збереженні природно-заповідного фонду з тим, щоб відкрити нові можливості для нових німецьких екологічних інвестицій в Україні.

У ґрунтовних доповідях на семінарі головний консультант та експерт з питань фінансового менеджменту компанії «ATH GROUP AG» Зіхні Еренчін й Клаус Міттманн презентували структуру та основні глави початкового звіту, структуру й керівні принципи управління проектом, річний план роботи тощо.

Автор цих рядків підтримав запропоновану концепцію управління проектом та надзвичайно важливу ініціативу Міхаеля Бромбахера щодо створення екологічного трастового фонду. Привернув увагу й до найважливіших проблем біосферного заповідника та прилеглих територіальних громад, які невідкладно потребують фінансової підтримки. Необхідно завершити розроблення проекту організації території та охорони природних комплексів біосферного заповідника, який (за пропозиціями учасників семінару) повинен стати модельною територією.

ПЕРСПЕКТИВА

Технічний консультант проекту із Франкфуртського зоологічного товариства Міхаель Бромбахер інформував про фінансування першочергових заходів, які ще цього року реалізуватимуться в Карпатському біосферному заповіднику та природному заповіднику «Горгані». Він зупинився також на питаннях розроблення проектів землеустрою установ природно-заповідного фонду, запропонував концепцію фінансової підтримки соціально-економічного розвитку територіальних громад та проект створення в Україні або в Карпатському регіоні трастового фонду для стабільного фінансування у майбутньому потреб розвитку заповідників і національних природних парків.

торією. Має бути профінансовано будівництво, яке передбачене актами Президента і Кабміну України, міжнародного навчально-дослідного центру букових пралісів і сталого розвитку Карпат, розв'язання проблем побутових відходів (насамперед утилізації смі-

Другий у лівому ряду — автор статті.

тезвалища на берегах Тиси у місті Рахів) і запровадження альтернативних джерел енергії в населених пунктах, що прилягають до букових пралісів...

На семінарі **обговорено й можливості фінансування за рахунок коштів проекту відновлення Музею лісу і сплаву та завершення будівництва Реабілітаційного центру бурих ведмедів, інших інфраструктурних об'єктів у національному природному парку «Синевир»** й на інших природоохоронних територіях, для яких уже виготовлена проектно-кошторисна документація.

Під час семінару відбулася зустріч на високому рівні щодо результатів звіту

початкової фази проекту «Підтримка природно-заповідних територій України», в якій взяли участь і виступили директор Банку розвитку KfW у регіоні Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії Ева Вітт, заступники міністра екології та природних ресурсів України Віктор Канцурак і Микола Кузьо, інші німецькі та українські високопосадовці.

Федір ГАМОР, учасник семінару, заступник директора Карпатського біосферного заповідника, доктор біологічних наук, професор, заслужений природоохоронець України.
Фото надане автором.

Дністровський каньйон: туризм і гідроенергетика мають мирно співіснувати

Серед унікальної природи верхнього Дністра, на ділянці у 220 кілометрів, що охоплює Тернопільську, Івано-Франківську, Чернівецьку та Хмельницьку області, гідроенергетики запланували побудувати шість руслових, дериваційних низьконапірних ГЕС. Спеціалісти «Укргідропроєкту» збираються оснастити каскад електростанцій водосховищами підсумковим об'ємом у 147 млн. кубічних метрів. Для реалізації задумів доведеться затопити основну частину Дністровського каньйону. Під воду підуть світового значення пам'ятки природи, культури, історії.

Провідні науковці країни висловлюють стурбованість з приводу руйнації екосистеми Дністра. Свою громадянську позицію вони висловили у Зверненні учасників громадського заходу, присвяченому Міжнародному дню Дніпра, де запропоновано Верховній Раді України провести парламентські слухання з проблеми переведення р. Дніпро у близький до природного стан функціонування, а також звернути увагу на проблеми Дністра.

Відкритий лист до Президента України з цього приводу підписали десятки науковців, серед яких Герой України академік С. Антонеч, академік НАНУ Є. Крижанівський, членкоро НАНУ А. Шапар, О. Трофімчук, академіки В. Воробйов, Ю. Грицан, лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки М. Рожко, В. Яковлев, О. Скрипник, професори О. Зберовський, Е. Білецька, В. Шмандій та багато інших видатних особистостей із Дніпропетровської, Полтавської, Запорізької, Херсонської, Київської, Івано-Франківської областей. Вони просять не допустити остаточного знищення найважливішої компоненти унікального природного середовища України — її системи річок.

Які загрози криє реалізація планів гідроенергетиків на Дністрі — розповідає в інтерв'ю «Голосу України» Людмила АРХИПОВА, доктор технічних наук, завідувачка кафедри туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (на знімку).

Водосховища зруйнують екосистему

— Гідроенергетики запевняють, що водосховища на нових ГЕС врятують розташовані на Дністрі міста і села від руйнівної сили паводків. Це так?

— Не зовсім. ГЕС відрегулюють Дністер від с. Довге і, ймовірно, попередять затоплення с. Нижнів. Але в

Івано-Франківській області під час сильного паводка 2008 року дуже постраждали села Галицького, Калуського районів, розташовані вище за течією, а отже, запропоновані ГЕС аж ніяк не захистять їх від великої води.

— Що стане з Дністром?

— Те саме, що з Дніпром після більш як півстолітнього існування Дніпровського каскаду водосховищ. Екологічні наслідки плачевні. Каскад Дністровських во-

досховищ — це затоплення великих територій, які втраять господарську продуктивність, туристичну привабливість та здатність виконувати свої екологічні функції. Підвищиться рівень ґрунтових вод із підтопленням земель на одних ділянках та осушенням на інших, аж до втрати дністровської води у карстових порожнинах.

Знищення біорізноманіття цього унікального куточка Європи гарантоване. Зникнуть заплави. Водосховища зацвітуть синьо-зеленими водоростями, що згубно позначиться на водній фауні і призведе до деградації річкової екосистеми: вона не зможе більше самовідтворюватись. Цей сумний перелік можна продовжувати.

Жодні фінансово-економічні показники гідроенергетичної галузі не виправдають втрату сотень тисяч гектарів дністровських родючих земель і чорноземів. Аграрний сектор відмінує значні території сільгоспгідь.

Диво — лише у спогадах?

— Але чи не найбільше від будівництва каскаду дністровських водосховищ постраждає туристична галузь, яку визнано стратегічним напрямом розвитку Карпатського регіону, життєзабезпечення територіальних громад, — продовжує розмову Людмила Архипова. — Івано-Франківщина минулого року прийняла понад 2 мільйони туристів — більше, ніж будь-яка інша область України. Туризм набирає обертів: наповнює скарбниці міст і сіл краю, створює нові робочі місця, врешті — прославляє Прикарпаття і державу загалом.

Водоймища на найпривабливішому для туристів відрізку Дністра між устями рік Золота Липа і Збруч зруйнують його туристичний потенціал.

— **Дністровський каньйон, що розділяє Прикарпаття й Поділля, визнаний одним із семи природних чудес України. Що ми втрачимо з його затопленням?**

— Тут Дністер тече каньйоноподібною долиною, утворюючи фантастичні краєвиди.

Унікальними туристичними об'єктами світового масштабу є дністровські травертинові скелі з природними і рукотворними печерами. Здавна в них облаштовували печерні храми і монастирі. Зберігся до наших днів кам'яний грот «Скеля монахів», що біля села Литячі на лівому березі Дністра.

Особливо приваблює українських та іноземних мандрівників можливість пройтися сплавом на плотах та

катамаранах. Із річкового плеса відкриваються дивовижні карстові печери і гроти, що ведуть у підземні лабіринти. Скелями, зарослими густими мохами, струменят водоспади. Все це може зникнути навіки під товщею води через непередумані кроки гідроенергетиків.

Різноманітність екологічних умов сформувала в межах Дністровського каньйону як ніде багату флору і фауну. Маємо понад 1100 видів рослин. З них понад 100 — ендемічні і реліктові, 21 вид внесено до Червоної книги України, два — до Європейського Червоного списку, 43 — до Переліку рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення.

На цій території проживає 315 видів тварин. Стерлядь, вирезуб, рибець малий, рись та борсук звичайний, кіт і полоз лісовий, видра річкова та інші занесені до Червоної книги України, а 11 видів тварин охороняються за списками Бернської конвенції.

Міжнародна відповідальність — не порожній звук

— **Дністер перебуває під захистом міжнародного екологічного законодавства.**

— Щоб запобігти деградації природних комплексів Дністровського каньйону, забезпечити охорону довкілля при його рекреаційному освоєнні, був створений

ДОВІДКОВО

Дністровський каньйон — унікальна геологічна енциклопедія, що чітко зафіксувала еволюцію земної кори та еволюцію життя, яке було в морському та континентальному середовищах понад 400 мільйонів років тому.

Портовики об'єдналися, щоб допомагати один одному

Перші кроки на новій посаді Ігоря Ткачука (на знімку), виконуючого обов'язки директора державного підприємства «Одеський морський торговельний порт» у трудовому колективі зустріли по-різному. Хоча приводу для сумнівів, на перший погляд, бути не повинно, новий призначенець першим своїм наказом підвищив зарплату портовикам на 37 відсотків, та ті хто сумнівається, все-таки знайшлися. Вони скептично казали, що, мовляв, новий директор шукає популярності в робітників, а тому й почав свою діяльність із такого неординарного за нинішніх важких економічних часів кроку.

Але скептицизм тих, хто сумнівається, потроху зникає. З ініціативи Ігоря Ткачука відбулася зустріч керівників профспілок морських торговельних портів України. Він запропонував головам профспілок морських портів України посилити захист інтересів водників не тільки у себе на підприємствах, а й приходити на виручку колективам, де кризові явища ставлять під загрозу роботу підприємства. Для цього в галузі ініціювали підписання меморандуму про взаємовиручку в обстоюванні прав співробітників спільними зусиллями.

На профспілковому вічі в Одеському порту брали участь голови профспілок морських торговельних портів Одеси, стивідорної компанії «Ольвія» (колишнього Октябрська, Чорноморська (Іллічівська), Южного, об'єднаної транспортної профспілки та Федерації профспілок працівників морського транспорту.

Володимир Зайков, очільник Координаційної ради голів профспілкових комі-

тетів морських портів України, розповів про нового керівника одеських портовиків і представив учасникам нового в. о. директора ДП «Одеський МТП» Ігоря Ткачука, який, як з'ясувалося, має понад десятилітній досвід профспілкової діяльності в транспортній сфері й прекрасно знає законодавство: — У 1998-му ми об'єднали в профспілку перевізників України: маршрутки, таксі, вантажний транспорт області, щоб захистити їхні права, — пояснив Ігор Ткачук. — І профспілка успішно працює донині. Моє основне завдання — захистити колектив, який заробляє кошти для підприємства. І першим рішенням на посаді керівника Одеського порту я підтримав пропозицію профспілки про підвищення зарплати співробітникам уже з жовтня на 37%. Сьогодні ми переглядаємо фінансовий план, щоб була можливість подальшого зростання окладів. Причому не за рахунок скорочення видатків підприємства, а пошуку та реалізації можливості додаткових послуг і замовлень,

залучення вантажопотоків, суднозаходжень, інвестицій. Але зі збереженням трудового колективу, — підкреслив директор Одеського порту, пообіцявши, що стане професіоналом і в морській галузі. — Головне — не створювати конфліктні ситуації і йти в одному погодженому напрямі. Із профспілками ми знайшли цілковите взаєморозуміння з першого ж дня спілкування й продовжуватимемо працювати, — сказав на завершення Ігор Ткачук.

Голова профспілки порту стивідорної компанії «Ольвія» (колишній Октябрськ) Олександр Калосин зазначив, що сьогодні треба погоджувати будь-які рухи з зарплати із міністерством, адміністрацією та

низкою служб, що займає багато часу. І добре було, щоб цей процес спростити.

Сергій Бризгалов, лідер профспілки порту Чорноморськ (Іллічівськ), звернувся із проханням сприяти просуванню законопроекта про порядок відшкодування інвесторам коштів на будівництво гідротехнічних споруд у порту. На його думку, це дасть можливість розвивати порти, обновляти інфраструктуру. Ігор Ткачук пообіцяв порушити це питання на рівні міністерства, бо вважає, що сьогодні особливо важливе залучення інвестицій у порт, місто, державу.

— Але, знаю з досвіду, — наголосив керівник Одеського порту, — що потрібно виявляти більше ініціативи, стукати в усі кабінети й домагатися мети. Тоді все вийде.

Усі учасники зустрічі одно-стайно проголосували за об'єднання профспілок і обстоювання прав працюючих спільними зусиллями. Меморандум буде підписано і набу-де чинності після його публікації.

Крім того, надійшла пропозиція створити своє представництво в Києві, щоб оперативно реагувати й впливати на всі події, що зачіпають інтереси колективів підприємств морської галузі, мати можливості взаємодії з народними депутатами. На найближчій Координаційній раді лідери профспілок морських портів мають намір обговорити проект нової Морської адміністрації та намітити план основних акцій наступного року.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Уперше на зібранні лідерів громад більшість обговорень були конструктивними і результативними

Малі міста: разом до розвитку

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Банальна, проте вічно жива істина — все пізнається в порівнянні. Зазвичай раніше на щорічних конференціях Асоціації малих міст України йшлося переважно довкола трьох тем: фінансування органів місцевого самоврядування невеликих міських громад здійснюється за залишковим принципом; муніципалітетам немає життя від волонтаристських дій районного начальства та чому держава байдужа до долі малих міст.

Децентралізація поставила крапку цим безплідним скаргам. Коли в країні розпочалася реальна децентралізація, у вигравші виявилися передусім ті малі міста, які вже стали центрами об'єднаних територіальних громад, позбулися диктату районних чиновників, першими знайшли спільну мову й спільний інтерес із сусідніми селами і селищами, які вміють і хочуть домовлятися.

Законодавці підготували базові правові акти для співпраці та об'єднання громад, а уряд підтримував такі європейські намагання вітчизняних муніципалів фінансово, передбачивши в щорічному бюджеті значні кошти для створення належної інфраструктури та підтримки місцевих скарги.

Звідси і кардинальна зміна тематики панельних дискусій на XI

Щорічній конференції малих міст України: формування бюджету об'єднаних громад з урахуванням інтересів усіх сторін, стратегічне планування розвитку, залучення інвестицій, дотримання принципів верховенства права, синергія міжнародних програм у підтримці української реформи місцевого самоврядування, організація надання адміністративних послуг у громадах, міжмуніципальне співробітництво тощо.

Вочевидь Європейська Хартія місцевого самоврядування, яка стала частиною нашого законодавства після набуття членства у Раді Європи, зрештою, перетворюється в Україні з декларації на конструктивний робочий інструмент місцевої демократії.

Участь у конференції народного депутата України Сергія Василенка переконала при-

сутніх, що Комітет державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, який він очолює, не даремно «ість хліб»: активно лобіює законопроект №4772, що має на меті спростити процедуру об'єднання громад, він вже пройшов процедуру першого читання.

Про нагальну необхідність ухвалення таких змін до чинного законодавства говорив чи не кожний учасник зібрання. Схвально зустріли голови муніципалітетів і такі поси-ли очільника профільного комітету: ідеологія перспективних планів щодо об'єднання громад вимагає удосконалення; настрої у сесійній залі схилилися до підтримки законопроект про службу в органах місцевого самоврядування (члени комітету вже опрацювали понад 800 поправок до цього документа); ключовим питанням для влади нині залишається створення стратегії розширення децентралізації.

Вітчизняні реформатори не одні в своїх намаганнях удосконалити систему управління державою, зменшити надмірну фрагментарність, зробити ефективнішими суспільні

фінансові ресурси. До таких дій з тим чи тим ступенем успіху вдається більшість країн нашого континенту.

Про це сказав у своєму виступі Спеціальний радник уряду України з питань децентралізації від Ради Європи Даніель Попеску. РЕ, зазначив він, вже багато років передає європейські нау-хау українським муніципалам. Так, ще 2014-го її експерти порекомендували українським коле-гам створити регіональні команди з підтримки реформ. І нині такі офіси в областях активно опікуються процесами об'єднання громад.

Сьогодні, продовжив він, на часі термінове реформування системи управління персоналом, включно із системою навчання публічних службовців, яким опікуватиметься Програма РЕ «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні»

Найскладніша проблема об'єднання громад — це переведення персоналу з місцевих структур виконавчої влади держави до органів місцевого самоврядування. Повноваження, як виявляється, передати значно легше. У нас чисельність дер-

жслужбовців більш як удвічі перевищує кількість службовців органів місцевого самоврядування. Для прикладу, у Франції безпосередньо в громадах (які проходять процедуру злиття та об'єднання) служить майже мільйон осіб. А в префектурах — контролюючих державних інституціях — лише 23 тисячі.

І все-таки підсумок оптимістичний: малі міста (частина з них у середні віки мали навіть Магдебурзьке право), котрі довгий час у незалежній Україні залишалися такими собі «попелюшками», зрештою, передусім завдяки децентралізації, вперше побачили перспективу і взяли до складання планів на майбутнє.

Потенційні інвестори вже придивляються до них як до замовних наречених (є повноваження, кошти, створюється інфраструктура, освітня база). Тож логічна зміна девізу Асоціації малих міст України, яку насамкінець конференції озвучив її очільник, міський голова України (Київська область) Павло Козирев: «Рухаємося разом до розвитку!»

Ольга ЯКОВЕНКО.

У НОМЕР

Ворог більш як удвічі збільшив кількість обстрілів

За інформацією прес-центру штабу АТО, за добу (дані на ранок 27.10) було зафіксовано 72 факти порушення режиму тиші, тоді як напередодні подібних провокацій було всього 34.

Найгрозливішою точкою на лінії протистояння продовжує залишатися маріупольський напрямок. Тут ворог 43 рази порушував перемир'я. У районах Гнутового, Талаківки, Гранітного, Старогнатівки бойовики використовували стрілецьку зброю та гранатомети. Поблизу Красногорівки та Павлополя по підрозділах Збройних Сил України вели вогонь із мінометів калібру 82 мм, кулеметів, гранатометів і озброєння танка. А в районі Мар'їнки й Тарамчука ворог використовував міни 120-го калібру, вів вогонь із БМП, працювали снайпери. У районах Широкиного й Водяного українські позиції обстрілювали ще й зі ствольної артилерії калібрів 122 мм і 152 мм.

Терористи відкривають вогонь не тільки по позиціях українських військових. За даними Державної прикордонної служби, бойовики вкотре обстріляли місцевість поблизу контрольного пункту в'їзду-вийзду «Мар'інка». Вогонь вівся із гранатомета. На той момент тут перебували мирні громадяни, що перетинають лінію розмежування. Потерпілих серед цивільних і прикордонників немає.

На донецькому напрямку зафіксовано 14 провокацій проти сил АТО. Тут окупанти застосували зенітні установки, гранатомети, кулемети, міномети 82-го та 120-го калібрів, вели вогонь із БМП.

На луганському напрямку бойовики 15 разів обстрілювали позиції українських захисників. Поблизу Трьохізбенки, Кримського, Золото-го, балки Кошарної, Ново-олександрівки й Троїцького російсько-окупаційні війська порушили режим тиші вогнем кулеметів, гранатометів, стрілецької зброї, а в Новозванівці обстріли посилювалися ще й мінометами 82-го калібру.

Влад СЕМЕНЧУК.

Апеляцію на арешт Романа Сущенка відхилили

«Скаргу на арешт відхилили. Суценка залишили під вартою», — написав на своїй сторінці у Твіттері російський адвокат Марк Фейгін після того, як у Московському міському суді було розглянуто скаргу на арешт журналіста «Укрінформу» Романа Суценка. Також адвокат повідомив, що 31 жовтня планує прилетіти до Києва, щоб «дізнатися про перспективи обміну Суценка на звинувачених з РФ».

Як повідомляв «Голос України», Романа Суценка, кореспондента «Укрінформу» у Франції, більш було арештовано в Росії, куди він прибув у приватних справах до родичів, і звинувачено у шпигунстві. Сторона захисту підготувала документи щодо «порушення норм затримання, доставки в приміщення органів, складання протоколу, обґрунтованості затримання» та відсутності належної консульської підтримки. Як повідомив Марк Фейгін, це питання вчора також розглядали в суді. Захист намагався змінити запобіжних захід на утримання під домашнім арештом. Але це клопотання Московський суд також не задовольнив.

Вінницькі ПТУ здобули 11 нагород VIII Міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті», що відбувся у Києві. Низку закладів удостоєно золотих і срібних медалей. Вінничани здобули і найвищу відзнаку форуму: президент Національної академії педагогічних наук України Василь Кремень вручив нагороду «За видатні науково-практичні досягнення в освіті» Вищому міжрегіональному професійно-технічному училищу міста Вінниці (*прес-служба МОН*)

Василь КРЕМЕНЬ: «Нова школа буде максимально зорієнтована на здібності й бажання учня»

Шкільна реформа має ґрунтуватися на принципі дитиноцентризму. На цьому наголосив президент Національної академії педагогічних наук України, академік НАНУ та НАПН Василь Кремень, відкриваючи загальні збори академії. Головним питанням порядку денного визначили обговорення стратегічних пріоритетів розвитку загальноосвітньої школи України.

Учитель має звикнути поважати гідність та індивідуальність кожної дитини. Освіта загалом, її зміст і форми мають відповідати вимогам XXI століття. Нові часи потребують формування інноваційної людини, здатної не тільки засвоювати і ретранслювати колись отримані знання, а й удосконалювати їх протягом всього життя, наголосив президент НАПН. Сучасна школа покликана закладати ціннісні орієнтири і «навчати дитину вчитися», застосовувати знання на практиці, а не фарширувати її мізки готовими схемами, формулами та правилами.

Оновити українську школу має новий базовий закон «Про освіту», 6 жовтня ухвалений парламентом у першому читанні. Документ потребує певного доопрацювання, вважає президент НАПН.

— Минуло майже 20 років, відколи було ухвалено попередній, нині чинний Закон «Про освіту», і з'явилися нові обставини, які потребують урахування в цьому документі, — нагадує Василь Кремень. — Загалом я позитивно оцінюю новий законопроект, він передбачає багато потрібних змін. Хоча значною мірою вони рамкові і після остаточного ухвалення цього закону мають бути деталізовані в окремих спеціальних законах — про загальну середню освіту, про професійну освіту, про освіту дорослих тощо. У процесі підготовки до другого читання законопроект ще буде допрацьовано, але я б хотів, щоб основний каркас, основні напрацювання щодо змін в освіті залишилися такими.

Нагадаємо, що ухвалений у першому читанні проект закону «Про освіту» передбачає перехід до 12-річного терміну навчання та нової структури середньої школи. У старших класах діти гризтимуть граніт науки на рік довше, ніж нині.

Повна загальна середня освіта матиме три рівні: початкова освіта триватиме

чотири роки (з 1 по 4 клас), базова — п'ять років (з 5 по 9 клас включно), далі йтиме профільна середня освіта тривалістю три роки (з 10 по 12 клас).

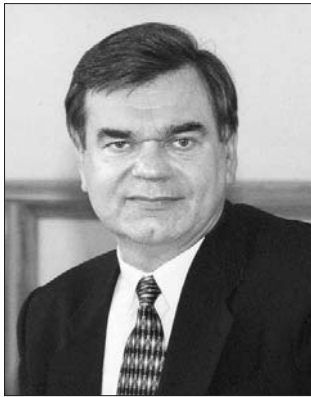
Батьки не в захваті від такого «продовження термінів», але науковці вважають, що це — вимога часу.

— Річ у тім, що об'єктивно загальна середня освіта не може тривати менш як 12 років, — переконує Василь Кремень. — І свідчення цього те, що в Європі лише в трьох країнах навчаються 11 років — це Україна, Росія і Білорусь. У решті — від 12 до 14. Інша річ, що там середня освіта не є обов'язковою для всіх, хоча майже 95—100 відсотків отримують повну середню освіту. Для того щоб піти до університету, потрібно обов'язково провчитися у школі 12—14 років.

Відповідно до проекту закону «Про освіту» старша школа (10, 11, 12 класи) має стати профільною.

— Вона матиме два типи профілів — академічний і професійний. Щодо академічного, то має бути створено однопрофільні чи багатопрофільні ліцеї, — уточнює Василь Кремень. — Дитина закінчує 9 класів і свідомо вибирає відповідно до своїх талантів та життєвих планів, скажімо, фізико-математичний профіль, природничо-науковий чи гуманітарний. Так діти навчаються три роки і потім вступають до університету. До речі, коли ми перейдемо до 12-річчя, з'явиться можливість зменшити тривалість навчання в університеті. Скажімо, замість чотирьох років бакалаврату в багатьох випадках можна буде обійтися трьома чи трьома з половиною. Тобто суспільство тут нічого не втрачає.

Інший напрям — це професійний профіль. «Його мають забезпечити професійні коледжі і професійні ліцеї, які, з одного боку, готуватимуть відповідного фахівця, кваліфікованого робітника чи мо-

лодшого спеціаліста, а з другого — надаватимуть середню освіту також профільного характеру у контексті тієї спеціальності, яку він отримує», — розповідає Василь Кремень.

Навчальні заклади академічного профілю покликані підготувати випускника до вступу в університет, а професійного — до виходу на ринок праці.

— Позитивне у нас те, що ця професійна підготовка, професійний профіль не перекривають людини право навчатися в університеті. І навіть більше. Якщо вона після закінчення, скажімо, професійного коледжу й отримання рівня молодшого спеціаліста іде в університет на споріднений фах, то навчатиметься у вищій за скороченою програмою. Я вважаю такий підхід надзвичайно гармонійним і таким, що враховує інтереси дитини, — переконує Василь Кремень.

Нагадаємо, що українська школа вже пережила одну спробу перейти на 12-річний термін навчання. «Я мав честь бути міністром освіти і науки, коли 2001 року ми почали цей перехід. Власне, він здійснювався протягом 9 років. А потім, вважаю, волонтеристськими методами усе це було згорнуто, — пригадує керівник НАПН. — Але з другого боку, минув час, і тепер ми можемо врахувати певні речі, поліпшити конструкцію 12-річної школи порівняно з тим, що було тоді».

Автори нового базового закону пропонують чіткий розподіл між трьома рівнями середньої освіти: початкова школа, далі — гімназія (5—9 класи) і ліцей (10—12 класи). «Це не означає, що всі вони будуть

окремими структурами, — пояснює Василь Кремень. — Початкова школа може бути об'єднана із дошкільним навчальним закладом або із базовою середньоосвітньою школою (гімназією)». А от профільні ліцеї будуть окремими структурами. Причому функції профільної старшої школи виконуватимуть заклади профтехосвіти, технікуми та коледжі, які готують молодшого спеціаліста.

— Це має бути окремий навчальний заклад, до якого дитина прийде після закінчення уніфікованої початкової і середньої базової школи, щоб здобути профільну освіту, — пояснює Василь Кремень. — І тут я бачу великий плюс. Створення профільних ліцеїв, професійних ліцеїв, коледжів — це запорука забезпечення профільного навчання.

Плани з реформування старшої школи радо вітають не всі. Деякі батьки побоюються, що у дітей з бідних родин заберуть можливість навчатися у старших класах. Або принаймні безплатно вчитися у старших класах. Наприклад, якщо вони погано складуть ЗНО після 9-річчя.

У новому проекті закону «Про освіту» процедуру переходу чи зарахування до старшої школи не прописано. Проте Василь Кремень запевняє: жодних дискримінаційних норм у цьому документі не закладено. Натомість він гарантуватиме відтерміноване право на отримання повної середньої освіти.

— У Конституції України чітко записано: середня освіта у нас безплатна. Причому повна середня освіта, — нагадує Василь Кремень. — Інша річ, що трапляються випадки, коли дитина не хоче або неспроможна отримати в цьому віці повну середню освіту. Цим законом передбачається її право після базової освіти піти до професійного ліцею, отримати спеціальність і за бажання не отримувати повну середню освіту. Але право здобути диплом 12-річки залишається відтермінованим. Фактично людина в будь-якому віці зможе його реалізувати. І держава має створити для цього всі необхідні умови.

Такий підхід президент НАПН вважає правильним: «Є багато дітей, які не хочуть навчатися. Ми залишаємо їх у тому-таки ПТУ, де викладають ще й загальноосвітні предмети, а в результаті дискредитуємо увесь навчальний процес. Не треба нікого примушувати до навчання. Треба застосовувати дитиноцентризм в освіті. Тобто максимально орієнтуватися на школяра, його бажання і таланти. Наблизити навчання й виховання до здібностей кожного конкретного учня. Оце і є дитиноцентризм у моєму розумінні».

Шкільна реформа неможлива без підвищення соціального статусу педагога. «У новому законі закладено збільшення учительських зарплат. І це

дуже важливо, адже що б ми не міняли, але якщо не заохотимо вчителя у фінансово-економічному й іншому плані, найкращі діти не йтимуть у педагогічні університети, — упевнений Василь Кремень. — З огляду на те, що вчитель працює 30—40 років, можемо на півстоліття закласти базу для відставання. І навпаки: якщо ми заохотимо сьогодні представників цієї професії, до педагогічних вишів приймуть найкращі випускники, які в майбутньому стануть високопрофесійними педагогами. Суспільство має врешті-решт усвідомити, що не можна економити на вчителів, бо тим самим ми просто шкодимо своїм дітям, онукам і майбутньому України».

Анна ЛУКАНСЬКА.

P.S.

Шкільна освіта у її нинішньому стані не влаштовує ані батьків, ані вчителів, ані директорів шкіл, ані суспільства загалом. Таку думку висловлювали майже всі науковці, які брали участь у загальних зборах академії.

Якою має бути сучасна українська школа? Передусім вона покликана «забезпечувати різнобічний розвиток школяра як цілісної особистості в духовному, інтелектуальному, емоційному, фізичному, моральному і психічному проявах». На цьому акцентував увагу у своїй доповіді «Стратегічні пріоритети розвитку загальноосвітньої школи України» академік-секретар відділення загальної середньої освіти НАПН Олександр Ляшенко.

Вона покликана виховувати національно свідому, патріотично налаштовану, вільну, демократичну, соціально активну особистість; формувати в учнів природничо-науковий і гуманітарний світогляд, науковий стиль мислення, здатність до інноваційної діяльності. За словами Олександра Ляшенка, школа має «формувати ключові компетентності, навички XXI століття, необхідні людям для її успішної життєдіяльності в сучасному світі» та особистісні якості, які забезпечують успішну соціально-психологічну адаптацію дитини в суспільстві, готовність до подальшої неперервної освіти протягом життя, трудової діяльності, конкурентоздатності на ринку праці. Водночас школа має сприяти виробленню навичок здорового способу життя та ціннісного ставлення до здоров'я — власного та інших людей.

Виховувати таку гармонійну особистість школа має на національних і загальнолюдських цінностях завдяки формуванню високої мовної культури, яка передбачає належне володіння державною мовою та здатність вільно спілкуватися іноземними.

Отже, нова українська школа має готувати своїх вихованців до життя в демократичному громадянському суспільстві, розвивати у них креативність та ініціативність, формувати уміння критично мислити, ухвалювати адекватні рішення і нести за них відповідальність, мотивувати до навчання протягом життя, виховувати громадянина і патріота України, толерантну особистість, здатну спілкуватися й взаємодіяти з представниками різних культур.

Обґрунтування та науковий супровід шкільної реформи забезпечуватиме Національна академія педагогічних наук. Базовий закон «Про освіту», концепція МОН і НАПН щодо реформування загальної середньої освіти визначають стратегічні напрями таких перетворень.

Дітей із затримкою психічного розвитку — до інклюзивних класів

До 2022 року учнів спеціальних шкіл для дітей із затримкою психічного розвитку поступово переведуть до інклюзивних класів загальноосвітніх навчальних закладів. Відповідну постанову затверджено на засіданні Кабінету Міністрів України.

Як повідомляє прес-служба МОН, з 1 вересня 2017 року буде припинено набір учнів до підготовчих та перших класів спеціальних шкіл (шкіл-інтернатів). Натомість держава має створити умови для цих дітей у

спеціальних чи інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів. До 2022 року всі діти, які навчаються в спеціальних школах (школах-інтернатах) для дітей із затримкою психічного розвитку, поступово перейдуть до загальноосвітніх шкіл.

У міністерстві переконані, що це допоможе забезпечити рівний доступ до якісного навчання дітям з особливими освітніми потребами, сприятиме їхньому успішному розвитку та соціалізації. Крім то-

го, вони отримають можливість здобувати освіту, проживаючи в сім'ї.

Перед тим як перейти до загальноосвітніх закладів, ці діти навчатимуться у спеціальних підготовчих класах. Педагогічний процес у звичайних школах має бути побудований на основі особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей пізнавальної діяльності таких дітей.

Світовий досвід свідчить, що такі заходи сприяють не лише формуванню толерантного та відкритого суспільства, а й кращому навчанню та розвитку дітей із особливими освітніми потребами.

Навчальні заклади забезпечать медпрепаратами

Влада виділила необхідні кошти на забезпечення навчальних закладів столиці медпрепаратами. Про це повідомила заступник голови Київської міської державної адміністрації Ганна Старостенко під час перевірки загальноосвітньої санаторної школи-інтернату №20. Заклад для дітей із малими і неактивними формами туберкульозу розташований у Шевченківському районі міста.

«Цього року ми заклали в бюджет міста 2 мільйони 300 тисяч гривень саме на придбання медичних препаратів для загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема і для п'яти шкіл-інтернатів санаторного типу. Сьогодні вже понад половину коштів освоєно: ліки закуплено, постав-

лено до шкіл і садочків столиці. За рештою закупівель закінчуються тендерні процедури, а отже, до кінця року буде стовідсотково забезпечено всі заклади освіти необхідними ліками», — повідомила Ганна Старостенко.

Школі-інтернату №20 цього року виповнюється 55 років, нагадує прес-служба КМДА. «Діти лікуються та навчаються в теплих відремонтованих кабінетах. Також їх забезпечено повноцінним і безплатним чотириразовим харчуванням та всіма необхідними ліками, які їм повністю надає місто. Водночас ми взяли до уваги дещо незадовільний стан спальних кімнат, який місто має покращити», — зазначила Ганна Старостенко.

Господарюють ефективніше

У Херсоні на практиці довели, що місцеві громади можуть господарювати ефективніше, ніж держава. Ідеться про перевезення пільговиків. Ще минулої весни комунальне підприємство «Херсонкомунтранссервіс» отримало від Адміністрації річкових портів України в оренду з екіпажами п'ять пасажирських теплоходів для рейсів у пониззя Дніпра. Оскільки користуються ними здебільшого пенсіонери та інваліди, міськрада дотувала роботу муніципального флоту, виділивши з міської скарбнички 3,4 мільйона гривень на сезон. Але маємо феномен: навігацію цього флоту задля зручності дачників продовжили (якщо не буде раннього льодоставу) до 10 листопада, тоді як раніше вона закін-

чувалася в жовтні. Бюджетних коштів не тільки вистачило, а ще й залишилося: витратили тільки 2,9 мільйона гривень. Залишок у півмільйона дав можливість восени організувати перевезення пільговиків на дачі суходелом, заклавши ще шість автобусних маршрутів до приміських Голопристанського й Олешківського районів, куди водним транспортом дістатися неможливо.

— У мене немає пояснення, чому пасажирські перевезення пільговиків на теплоходах, які раніше здійснювало Нижньодніпровське представництво Адміністрації річкових портів України, з року в рік державі коштували дорожче, — розмірковує директор КП «Херсонкомунтранссервіс» Олександр Василь-

єв. — Протягом сезону ми не робили нічого надзвичайного — просто господарювали ощадливо. Можу тільки припустити, що цього представники державного органу не робили.

Витрати вдалося б зменшити ще, якби Мінінфраструктури передало п'ять річкових трамвайчиків не в бербоут-чартер, а в комунальну власність. Тоді кошти, зекономлені на оренді, можна було б спрямувати на придбання нових теплоходів. Адже ті, які використовують нині, перебувають в експлуатації щонайменше по три десятки років — їх ремонт та утримання коштують дедалі дорожче, і незабаром «ветеранів» таки доведеться списати на брухт.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

ОСББ допоможуть грошима

У Кременчуці міськрада затвердила програму фінансової підтримки та стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Діятиме вона до 2020 року. На підтримку ОСББ із міської казни вже передбачено виділити сім мільйонів гривень. Ідеться не про фінансування організаційних витрат, а про співучасть у поліпшені стану житлового фонду. Адже чимало потенційних фундаторів таких об'єднань побоюються стати повноцінними господарями своїх багатоквартирних «рукавичок» тільки тому, що за нинішньої скрути не в змозі капітально їх відремонтувати.

Непосильним залишається цей тягар і для більшості мешканців міста, які живуть у будинках, утримуваних ОСББ або житловими кооперативами (таких об'єднань у наддніпрянському місті відповідно 191 та 11). Зрештою, навіть забезпечувати безперебійне функціонування «добитих» внутрішньобудинкових мереж у старих спорудах важко. За оцінками фахівців-експертів, усереднений коефіцієнт зношеності таких будинків становить 45 відсотків...

Затверджена міськрадою програма передбачає залучення коштів громади на співфінансування робіт із капремонту багатоквартирного житла. Використовуватимуться вони також на реконструкцію та модернізацію конструктивних елементів будинків, їхніх інженерних мереж і технічного обладнання.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

ОГОЛОШЕННЯ

В зв'язку зі спробами рейдерського захоплення Товариства з обмеженою відповідальністю "Мастер Преміум" (код за ЄДРПОУ 39618875) та провокаційними публікаціями в ЗМІ інформації, яка не відповідає дійсності, учасник ТОВ "Мастер Преміум" (код за ЄДРПОУ 39618875; адреса місцезнаходження: м. Київ, вул. Пирогова, буд. 2/37) - компанія APOLLO CAPITAL INVEST (адреса: Kemp House 152-160, City RD, London, EC1V 2NX, UK; реєстраційний номер 08978099), інтереси якої представляє Адвокатське об'єднання "Вячеслав Лич та Партнери", повідомляє про наступне:

У зв'язку з відкриттям спадщини померлої Кузьменко Валентини Яківни, 1954 р.н., розшукується спадкоємець Савченко Дмитро Валерійович, 1973 р.н.

10.08.2016 р. заведена спадкова справа № 27/2016 після смерті 22.05.2016 р. Голубенко Валерія Миколайовича. Запрошуються його спадкоємці для прийняття спадщини до нотаріальної контори приватного нотаріуса КМНО Петренко О.В., за адресою: 04060, Україна, місто Київ, вул. Щусева, буд. 4, кв. 24.

Утеряны документы на катер с бортовым номером UA 0086 XA Bayliner 1750 свидетельство SAU 848762. Владелец Зименков Н.В.

Втрачений договір купівлі-продажу земельної ділянки, серія ВМІ №195379, зареєстрований в реєстрі за № 2911 від 20 серпня 2009 року посвідчений приватним нотаріусом КМНО Макаренко Л.А., вважати недійсним.

Утерянный паспорт СО 558362 на имя Гладкова Александра Михайловича, выданный 22 февраля 2001 года, считать недействительным.

Повідомляємо про втрату Свідоцтва про право власності на квартиру по вул. А. Малишка, буд. 19 у м. Києві.

24.10.2016 р. були втрачені такі документи: посвідчення учасника бойових дій серія УБД №060936, посвідчення водія КХС №320087, видані на ім'я Дирієнко Володимир Миколайович. Вважати їх недійсними.

Ліквідатор малого приватного підприємства "Таврія" (вул. Степова, буд. 22А, смт. Нововоронцовка, Нововоронцовський р-н, Херсонська обл., 74200, код ЄДРПОУ 14129039) (далі - Банкрут), призначений Ухвалою господарського суду Херсонської області від 01.06.2016 у справі № 5/112-Б-10 про банкрутство Банкрута, на виконання припису частини 2 статті 25 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", щодо вжиття заходів із збереження майна Банкрута, повідомляє про недійсність усіх раніше виданих довіреностей на представлення інтересів Банкрута перед третіми особами.

Державна установа "Лабораторний центр на повітряному транспорті Міністерства охорони здоров'я України" (Ідентифікаційний код 38513586) повідомляє, що наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.10.2016 № 1029 прийнято рішення про реорганізацію шляхом приєднання.

Кредитори можуть заявити свої письмові вимоги протягом 2 місяців з дня опублікування повідомлення про прийняття рішення про реорганізацію за адресою 03151, м.Київ, вул.Волинська, 66А.

Голова комісії з реорганізації.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Інвестиційна компанія "ІФГ КАПІТАЛ" оголошує повторний аукціон з продажу на Універсальний товарний біржі "Контрактовий дім УМВБ" (м. Київ) активів Товариства з обмеженою відповідальністю "Український промисловий банк", переданих товариству в управління
Лот №1: частини нежитлового приміщення (виробничого корпусу літера А), загальною площею 2 099,9 кв.м., що розташована за адресою м. Івано-Франківськ, вул. Академіка Сахарова, 34;
Початкова ціна лота №1: 2 943 500,00 грн. (Два мільйони дев'яtsel сот сорок три тисячі п'ятсот гривень 00 копійок), без ПДВ.
Місцезнаходження
Лоту №1: м. Івано-Франківськ, вул. Академіка Сахарова, 34;
Відомості про актив, що включений до лоту №1 та пропонуються до продажу на аукціоні, потенційні покупці можуть отримати в ТОВ "ІК "ІФГ КАПІТАЛ" (03150, м.Київ, вул. Червоноармійська, буд. 72, офіс 48) щодня (крім вихідних днів) з 09.00 до 18.00 години після укладення з ТОВ "ІК "ІФГ КАПІТАЛ" угоди про умови забезпечення конфіденційності інформації. Телефон контактної особи ТОВ "ІК "ІФГ КАПІТАЛ" (044) 392-47-62.
Реєстраційний внесок за подання заяви про участь в аукціоні - 725,00 грн. (сімсот двадцять п'ять гривень 00 копійок), з урахуванням ПДВ.
Гарантійний внесок 10% (десять відсотків) від початкової ціни лоту.
Умови продажу:
1. Кожний учасник аукціону зобов'язаний сплатити біржі винагороду за проведення аукціону.

2. Реєстраційні та гарантійні внески учасників аукціону вносяться на рахунок Універсальній товарній біржі "Контрактовий дім УМВБ" №26008172336 в ПАТ "Райффайзен банк Аваль" МФО 380805, код ЄДРПОУ: 31813611.
3. Засоби платежу - грошові кошти.
4. Крок аукціону - 10% (десять відсотків) від початкової ціни лота.
5. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу покладаються на покупця - переможця аукціону.
6. Покупець зобов'язаний виконати вимоги Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Аукціон відбудеться 14 листопада 2016 року на торговельному майданчику Універсальної товарної біржі "Контрактовий дім УМВБ" за адресою: 04070, м. Київ, вул. Межигірська, 1, об 11.00.

Прийом заяв на участь в аукціоні буде проводитись починаючи з дати публікації цього оголошення в робочі дні з 09.00 до 18.00 (у п'ятницю - до 16.45) за адресою: : м. Київ, вул. вул. Межигірська, 1.
Кінцевий термін прийому заяв (за три календарні дні до дати проведення аукціону) - 10 листопада 2016 року.
Бажаючим придбати активи звертатися до служби з організації аукціону: 04070, м. Київ, вул. Межигірська, буд. 1, тел./факс (044) 461-54-30.

Оголошення	
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» на електронному торговельному майданчику (Товарна біржа «Катеринославська»)	
Номери лотів:	№№152-155
Коротка назва лотів:	Нежитлові приміщення за адресами: Донецька обл., м.Горлівка, вул. Першотравнева, 44/2; м. Донецьк, вул. Артема, 74; житлове приміщення та земельна ділянка за адресою: АР Крим, смт.Чорноморське, садівниче товариство «Кипарис»; квартира: м.Феодосія вул. Федько,1-а кв.29
Місце проведення аукціону:	проводиться на веб-сайті Організатора: https://torgi-tbe.com.ua/
Дата та час проведення аукціону:	24.11.2016 з 09:00:00 за Київським часом
Детальна інформація:	http://torgi.fg.gov.ua:80/118948 ; http://torgi.fg.gov.ua:80/118950 ; http://torgi.fg.gov.ua:80/118953 ; http://torgi.fg.gov.ua:80/118954

Оголошення	
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВ "МТ-ТЕХ ВІДОЛ" (https://torgi.vidol.com.ua)	
Номера лотів:	№№218425-218439
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів:	6778,30-08,37-08,39-08,1/05,08/08,06-05/КФ, 15/08,6,ИК-02-2011,25,23,17-08,ОД-01-2012, ОФ-005451-0403,20846
Місце проведення аукціону: Дата проведення аукціону: Час проведення аукціону:	https://torgi.vidol.com.ua <i>11.11.2016 року з 10:00 до 12:00</i>
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7034-1112016-2

Оголошення	
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику ТБ "ЦЕНТРАЛЬНА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА" - https://cuex.com.ua/	
Номер лоту:	1544АТ/16, 1545АТ/16, 1546АТ/16, 1547АТ/16
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	38/08; 13 ДІК; 253; 20834
Місце проведення аукціону:	https://cuex.com.ua/
Дата проведення аукціону: Час проведення аукціону:	09.11.2016 року з 11:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/6992-09112016-091

ОГОЛОШЕННЯ	
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК" на електронному торговельному майданчику ЦЕНТРАЛЬНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ БІРЖІ	
Номер лоту:	736АТ/16
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитним договором № 4, № 4.1
Місце проведення аукціону:	https://centrex.com.ua
Дата проведення аукціону:	29.11.2016 р.
Час проведення аукціону:	З 10:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/93-ukrbiznesbank/7006-29112016-2

Сьогодні в Україні хмарно з проясненнями, без істотних опадів. У центральних, північних та південних областях температура вночі від 1 до 3 градусів морозу, вдень 4—6 з позначкою плюс, у східних та західних регіонах вночі близько 0, вдень 6—8 тепла. Вітер південно-західний, 5—10 м/с.

АСТРОПРОГНОЗ НА 31 ЖОВТНЯ — 6 ЛИСТОПАДА

Овни. У цей період ви сильні як ніколи. Перед вами відкривається потенційні можливості у найрізноманітніших сферах, можете сміливо починати нову справу.

😊 3, 4 😞 31

Тельці. Вам доведеться попрацювати над своїм авторитетом: менше говоріть і більше дійте. Допомога друзів може вдало перевернути ваше життя.

😊 2, 5 😞 3

Близнюки. Відкиньте схему «дім—робота—дім», відвідуйте культурні заходи, беріть участь у тематичних семінарах, майстер-класах.

😊 1, 5 😞 2

Раки. Займіться розробленням плану подальшої діяльності, але не забувайте залишити час для відпочинку. Бажаний успіх і фінансова стабільність уже на порозі.

😊 1, 2 😞 6

Лев. У цей період вам захоочеться досягти успіху й загального визнання. Розкладіть усе по полицях, визначте пріоритети, поставте мету. Більше покладайтеся на здоровий глузд.

😊 31, 4 😞 2

Діви. Ваші справи почнуть налагоджуватися, головне — не звальюйте на себе більше, ніж можете потягнути. Перед ухваленням важливих рішень радьтеся з авторитетними людьми.

😊 3, 5 😞 4

Терези. Це період духовного збагачення, отримання нових знань і навичок. Давно хотіли записатися на навчальні курси? Не відмовляйте собі в бажанні удосконалюватися.

😊 3, 4 😞 6

Скорпіони. Настав час для рішучих дій. Хапайтеся за ділові пропозиції авторитетних людей. Вам вдасться підкорити найнепрístupнішу вершину.

😊 1, 2 😞 31

Стрільці. Ваша енергія в цей період буде надмірною. З'явиться можливість заявити про себе. Скористайтеся нею для кар'єрного зростання.

😊 1, 4 😞 5

Козероги. У вас з'явиться шанс втілити в життя заповітну мрію. Не прогайте його! Ви знайдете цікаве творче хобі, солідний дохід і необмежені можливості.

😊 31, 3 😞 5

Водолії. Ви зможете досягти багато чого, якщо вдасться відкинути сумніви, які паралізують волю. Зірки обіцяють вам успіх у будь-якій інтелектуальній діяльності.

😊 2, 4 😞 6

Риби. Вам треба шукати нове коло спілкування й розширювати зв'язки. Доля не раз поставити перед вибором. Щоб ухвалити правильне рішення, заздалегідь прорахуйте наслідки своїх ходів.

😊 2, 6 😞 4

ЦЬОГО ДНЯ, 28 ЖОВТНЯ

■ **1889.** Народився Варфоломій Євтимович — підполковник Армії УНР, український військовий і громадсько-політичний діяч. ■ **1974.** Народився Дмитро Назаренко — сержант Міністерства внутрішніх справ України, 14-го батальйону патрульної служби міліції особливого призначення «Миротворець». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2014, посмертно). ■ **1989.** Ухвалений Закон УРСР «Про мови в Українській РСР» надав українській мові статус державної. Разом з тим закон визнав суспільну цінність усіх національних мов і гарантував громадянам України національно-культурні та мовні права. ■ **1993.** Сенат Австралії визнав Голодомор 1932—1933 років в Україні актом геноциду.

Кардіохірургія: є друге механічне!

Удруге у нашій країні в Інституті серця проведено операцію з імплантації механічного серця. Як повідомили в столичному закладі, це був єдиний спосіб врятувати 30-річну Людмилу Філяренко, яка виховує 9-літнього сина Артема. Жінці було поставлено діагноз «дилатаційна кардіоміопатія», який не залишав їй шансів на життя. Операцію, яка тривала майже чотири години, провела команда фахівців Інституту серця під керівництвом генерального директора, кардіохірурга Бориса Тодурова за участю німецьких колег — керівника департаменту кардіоторакальної хі-

рургії університетської клініки Регенсбурга професора Крістофа Шмідта, кардіолога із клініки Berlin Heart доктора Ерсель Саймона, біоінженера із цієї клініки Кютера Штефена. Людмила успішно відновлюється після операції та навіть спілкується зі своїми лікарями.

Це вже друга в Україні операція з імплантації механічного серця, проведена в Інституті серця. Уперше в нашій країні механічне серце було імплантовано тут харків'янину Павлу Дорошку 12 липня цього року.

Вл. інф.
Фото надане інститутом.

Крістоф Шмідт (ліворуч) і Борис Тодуров.

СПОРТ

В атмосфері гостроти і безкомпромісності

Футбол. Кубок України. Матчі 1/8 фіналу. 26 жовтня. «Полтава» — «Карпати» (Львів). 2:1. Полтава. «Локомотив». 1 500 глядачів. Голи: Ковтун, 4, Трояновський, 43 — Окечук, 54. «Верес» (Рівне) — «Ворскла» (Полтава). 0:1. Рівне. «Авангард». 5 436 глядачів. Гол: Коломоєць, 34. «Десна» (Чернігів) — «Дніпро». 0:0 (пенальті — 6:7). Київ. «Оболонь-Арена». 2 070 глядачів.

Степаненко, 13, Марлос, 90+2 — Яремчук, 90+4. «Динамо» (Київ) — «Зоря» (Луганськ). 5:2. Київ. НСК «Олімпійський». 5 347 глядачів. Голи: Гонсалес, 14, 97, Циганков, 65, Мораес, 101 (п), 119 (п) — Рафаель, 22 (п), Сіваков, 89.

Одразу слід зазначити, що попри холоднечу всі без винятку поєдинки відзначалися гостротою і безкомпромісністю. Відчувалася атмосфера справ-

вав стартовий склад киян, у якому з'явилася група молодих виконавців. До вже знайомого Віктора Циганкова приєдналися оборонці Зураб Очігава, Олександр Тимчик і півоборонець Павло Оріховський. Усі вони виявили характер і загальом виправдали довіру.

Кияни доволі швидко відкрили рахунок. Зробив це Дерліс Глонсалес. До речі, цього разу парагваець відзначився дублем (ще раз забив у першому додатковому таймі). І не тільки він досяг цього, але про це трохи пізніше. Луганчани, яких гаряче підтримував невеликий загін вірних прихильників, також були налаштовані агресивно. Невдовзі вони провели гостру атаку, і нігерійський форвард гостей Бонавентуре Денніс заробив 11-метровий.

Протягом зустрічі «Зорі» ще раз довелося наздоганяти господарів — після того як свій черговий гол забив Циганков. Слід сказати, що чемпіони країни мали кілька чудових нагод закріпити перевагу в рахунку. Однак не скористалися ними, за що й були покарані. За кілька хвилин до завершення основного часу луганчани встановили рівновагу.

Обом командам дошкуляв мокрий сніг, котрий падав протягом зустрічі і, зрештою, зіпсував газон. Краще до вибриків негоди пристосувалися футболісти «Динамо». Протягом двох додаткових таймів вони тричі вражали ціль. Два влучення (обидва з пенальті) на рахунок Жуніора Мораеса. Окрім дубля, він чудово діяв і як асистент.

Учора в президентській ложі НСК «Олімпійський» відбулося жеребкування пар 1/4 фіналу. Його підсумок такий: «Нафтовик» — «Динамо». «Дніпро» — «Ворскла». «Миколаїв» — «Іллічівець». «Полтава» — «Шахтар». Базовий день — 30 листопада.

Фото
www.fcdynamo.kiev.ua

Капітан динамівців у цьому матчі Андрій Рибалка, Віктор Циганков і Дерліс Гонсалес (зліва направо).

«Іллічівець» (Маріуполь) — «Сталь» (Кам'янське). 1:1 (пенальті — 4:2). Маріуполь. «Іллічівець». 900 глядачів. Голи: Кожанов, 51 — Дансо, 7. «Нафтовик» (Охтирка) — «Волинь» (Луцьк). 2:1. Охтирка. «Нафтовик». 3 150 глядачів. Голи: Пасич, 17, 67 — Мемешев, 86 (п). «Миколаїв» — «Оболонь-Бровар» (Київ). 0:0 (пенальті — 5:4). Миколаїв. Центральний міський стадіон. 730 глядачів. «Шахтар» (Донецьк) — «Олександрія». 2:1. Львів. «Арена Львів». 1 210 глядачів. Голи:

жнього кубкового протистояння.

Ігровий день почався несподіванкою: львівські «Карпати» в гостях поступилися команді Першої ліги. Потім «Волинь» в Охтирці і «Сталь» у Маріуполі також спіткала лиха доля. Лучани і «сталевари» програли футболістам «Нафтовика» та «Іллічівця» відповідно.

Як і очікувалося, найгострішим і найцікавішим було протистояння сусідів у турнірній таблиці в чемпіонаті УПЛ — «Динамо» і «Зорі». Дещо здиву-

Над номером працювали: Анна ЛУКАНСЬКА, Тетяна УВЕРОВА, Марина КРИВДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплата ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 50481

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

